

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

1. SARRERA	3
2. PROZESUAREN NONDIK NORAKOAK	5
2.1. PROZESUAREN HELBURUAK.....	5
2.2. PROZESUAREN ESKEMA ETA KRONOGRAMA	6
2.3. METODOLOGIA.....	10
3. EMAITZAK	11
3.1. DIAGNOSTIKOA.....	11
3.1.1. Datu kuantitatiboak.....	11
3.1.2. Datu kualitatiboak	29
3.2. DISEINUA	37
3.2.1.Oinarriak	37
3.2.2.Plan estrategikoa (2013-2017)	40
3.2.3. Adierazleak	81
3.2.4. Kronograma	89
4. 2014. URTEKO PLANA	93
5. ERANSKINAK	101
5.1. PROZESUAN PARTE HARTU DUTENEN ZERRENDA	101

1. SARRERA

Bortzirietako Euskara Mankomunitateak bere sorreratik euskara normalizatzeko planak egin ditu, eta beti urtebeteko planak izan dira. Azken urteotan, mankomunitateko batzordeetan eta euskalgintzako eragileen artean epe ertain edo luzerako norabidea markatuko lukeen plan estrategiko baten beharra aipatu izan da maiz. Hori dela eta, 2012. urtean, lehenik herrietako batzordeetan eta ondoren Batzorde Erabakitzailean, plan estrategikoa egiteko ideia indarra hartzen hasi zen.

Hasieratik argi geratu zen plan horrek gogoeta prozesu parte hartzaile baten ondorio izan behar zuela, eta Bortzirietako euskalgintzako eta bertze hainbat arlotako eragileen iritzia eta ideiak bildu behar zituela. Oinarri horiek aintzat hartuta abiatu zen *Euskara Bortzirietan. Gogoeta prozesua*, otsailetik ekainera artean garatu dena.

Horrelako gogoeta prozesuek aukera ematen dute, plangintza diseinatzeko ez ezik, geldialdi bat egiteko eta eguneroko dinamikatik haratago begiratzeko; orain arte egindako ibilbidearen kontzientzia hartu, emandako aurrerapausoak aztertu, hutsuneak eta hobetzekoak identifikatu eta, azken batean, egungo egoeraren diagnostikoa egiteko. Geldialdi horrek egiten ari garenaren zentzuan kokatzen laguntzen digu, etorkizunera begira jarraitu beharreko norabidea marrazteko oinarriak edo irakasbideak eskaintzen dizkigu, eta horiek egikaritzeko indar eta energia pertsonal nahiz kolektiboa berpizten laguntzen du.

Halaber, abagune hori proposa izan ohi da jauzi kualitatiboak emateko. Errate baterako, herrian euskararen aldeko sentsibilizazio lana egiteko, euskararen aldeko jarrerak, jokabideak eta konpromisoak aktibatzeak, edota euskararen garapenaren aldeko lanean ari diren elkarte eta erakundeen arteko koordinazioa eta lankidetzaren areagotzeak; azken batean, hizkuntza komunitatea egituratu eta sendotzeko.

Gogoeta prozesua garatzeko, Bortzirietako Euskara Mankomunitateak Elhuyar Aholkularitzaren laguntza izan du. Txosten honetan prozesuaren nolakoa, egoeraren diagnostikoa eta plan estrategikoaren diseinua jasotzen dira.

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Plan estrategikoa osatzeko gogoeta prozesuan landu diren ideiak hartu dira oinarri gisa. Baina horrez gain, bertze bi oinarri ere izanen ditu planak: batetik, orain arteko plangintzetan landu diren jarduera eta ildo batzuk jarraipena izanen dute datozen urteotan; bertzetik, euskara zerbitzuak proposatzen dituen lan ildo batzuk ere jaso dira. Plan estrategikoa 2014-2017 aldirako izanen da. Epe horretan urteroko plan zehatza egingen da, plan orokor honetan oinarrituta.

2. PROZESUAREN NONDIK-NORAKOAK

2.1. PROZESUAREN HELBURUAK

Helburu orokorra:

- ⇒ Bortzrietako gizarte eragile eta herritarren iritziak eta orain arteko ibilbidea kontuan izanda, datozen urteetako euskararen plan estrategikoa diseinatzea.

Zehatzak:

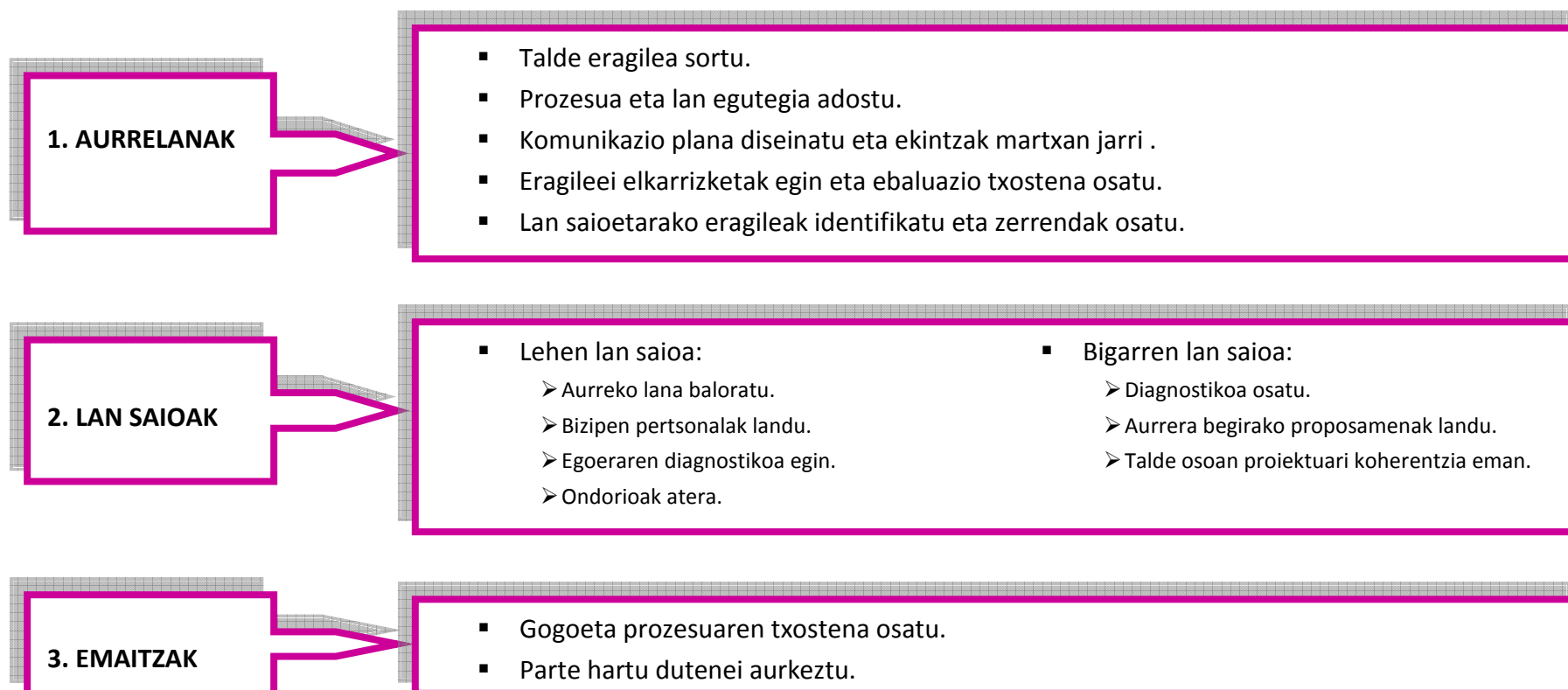
- Aurreko lanaren balantzea egitea eta ondorioak ateratzea: esparru estrategikoetan garatu diren ekintzen oihartzuna eta eragina baloratzea, ongi egindakoak identifikatu eta hutsuneak edo hobetzekoak atzematea.
- Eragile eta herritarrek beren sektoreko euskararen egoeraren inguruko gogoeta eta diagnostikoa egitea.
- Etorkizunari begira, Bortzrietan euskararen erabilera handitzeko aukerak eta bideak identifikatzea, eta horren arabera euskararen plan estrategikoaren ildo nagusiak adostasunez finkatzea.

Zeharkakoak:

- Gizarte eragileak eta herritarrak euskararen egoeraz jabetzea eta beren hizkuntza ohiturez gogoeta egitea.
- Euskararen aldeko sentsibilizazio lana egitea, herritarren euskararen aldeko jarrerak hobetzea eta euskararen aldeko jarrera aktiboa izan dezaketen herritarrak biltzea.
- Herritarren eta udal agintarien artean elkarlanerako gune berriak zabaltzea eta parte hartzeko kultura sustatzea, euskararen plan estrategikoa egiterakoan herritarrak subjektu aktibo bihurtuz.

2.2. PROZESUAREN ESKEMA ETA KRONOGRAMA

Aipatutako helburuak lortzeko, hona hemen jarraitu den lan prozedura modu grafikoan:

AURRELANAK

Egitasmoa bera martxan jarri aurretik egindako lanak hauek izan ziren:

- Talde eragilea sortu: prozesuaren antolaketa eta jarraipen lanak egiteko sortutako taldea. Bertan mankomunitateko bi euskara teknikariak, Batzorde Erabakitzaileko ordezkari bat eta Elhuyar Aholkularitzako teknikaria aritu ziren. Lau kide horiek berak izan ziren lan saioak dinamizatu zituztenak.
- Prozesua eta lan egutegia adostu: talde eragilearen lehenbiziko lana kronograma edo lan egutegia adostea izan zen, egitasmoaren urrats bakoitza noiz egin zehazteko
- Komunikazio plana diseinatu eta ekintzak martxan jarri: komunikazioa, gisa honetako prozesuetan, giltzarri izan ohi da, administrazioa, herriko eragile eta herritarren arteko lankidetzeta eta parte hartzearen kultura sobera hedatua ez dagoen gure gizartean ez baita erraza jendea honelako egitasmoetara erakartzea. Hori dela eta, talde eragileak komunikazio plana diseinatu eta garatu zuen, prozesuak iraun zuen bitartean komunikazioa egokia izango zela bermatzeko. Komunikazioa prozesu guztian zehar landu izan zen, baina batez ere hasiera eta bukaeran: hasieran, Bortzirietako eragileei egitasmoaren berri eman eta parte hartzeko zituzten aukerak jakinarazteko, eta, bukaeran, egitasmoaren emaitzak jendarteratzeko. Laburbilduz:

Prozesua abiatzeko komunikazioa:	<ul style="list-style-type: none"> • Prozesu osoan erabiltzeko irudia diseinatu: kartela, bannerra... • Herrietako euskara batzordeetan lan saioetako parte hartzaileen zerrendak osatu eta haiekin harremanean jarri: eskutitza, banakako harremana, mailing-a, telefonoz... • Mankomunitatearen webgunea eta sare sozialak. • Komunikabideak (batik bat eskualdekoak): prentsa oharra, elkarriketak...
Egindako lanaren inguruko komunikazioa:	<ul style="list-style-type: none"> • Parte-hartzaileei egindako lanaren txostena bidali eta osatzeko aukera eman. • Aurkezpen publikoa.

- Elkarrizketak eragileei: batik bat aitzinetik egindako lanaren balorazioa egiteko helburuarekin egin ziren elkarrizketok. Bortzirietako euskalgintzan edota mankomunitateko egituretan aritutako zazpi eragileri egin zizkieten elkarrizketak mankomunitateko bi teknikariek eta Elhuyar Aholkularitzako teknikariak. Horiekin ebaluazio txostena osatu zen.
- Lan saioetarako eragileak identifikatu eta zerrendak osatu. Gehienbat euskara batzordeen egitekoa izan zen, eta kontuan hartu dira generoaren, adinaren eta sektorearen ikuspegia, baita herri guztietako parte hartzaileak izatea ere. Parte hartzaileak lau lan taldeetan banatu dira: transmisioa, arlo sozio-ekonomikoa, gazteak eta herrigintza.

LAN SAIOAK

Hasiera-hasieratik gogoeta egiteko lau lan talde berezi ziren: transmisioa, arlo sozio-ekonomikoa, gazteak eta herrigintza, eta horien arabera egin ziren bi lan saioak. Lehen lan saioa apirilaren 20an egin zen, eta 83 lagunek parte hartu zuten. Lan saioaren zati batzuetan denak elkarrekin aritu baziren ere, gehienbat lau taldeetan bereizita lan egin zuten, gai hauek lantzeko:

- Aurreko lana baloratu.
- Bizipen pertsonalak landu.
- Egoeraren diagnostikoa egin.

Bigarren lan saioa maiatzaren 4an izan zen, eta ez zen hain jendetsua izan (60 lagun inguru). Kasu honetan ere, hasiera eta bukaera denok batera egin zuten, eta tartean lau lan taldeetan aritu ziren, gai hauek lantzen:

- Diagnostikoa osatu.
- Aitzinera begirako proposamenak landu.
- Proiektuari koherentzia eman.

EMAITZAK

Bi lan saioen ondotik talde eragileak emaitzak bateratu zituen eta txostenaren zirriborroa prestatu. Parte hartzaile guztiei e-postaz bidali zieten txostena, egun batzuetan osatzeko aukera emanez. Horren ondotik, ekainaren 7an emaitzen aurkezpen publikoa egin zen. Hartara deituak izan ziren elkarrizketatuak eta lan saioetako parte hartzaileak, baita batzordeetako kideak ere (guztira 30 lagun joan ziren).

Aurkezpen horretan erran bezala, gogoeta prozesuaren emaitzak 2014-2017 aldirako plan estrategikoa osatzeko oinarria izanen dira. Plan hori osatzea eta erredaktatzea euskara teknikarien esku gelditu zen.

KRONOGRAMA

LANAK	Otsaila-ekaina													
	Otsaila		Martxo			Apirila			Maiatza			Ek.		
Prozesua antolatu	█	█												
Elkarrizketak egin eta txostena osatu			█	█										
Talde eragilea osatu				█										
Komunikazio-plana landu eta adostu	█	█												
Komunikazio-plana garatu			█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█	█
Lan mahaien batzarrak							█		█					
Txostena idatzi eta adostu											█	█	█	█
Prozesuaren aurkezpena egin														█

2.3. METODOLOGIA

Elhuyar Aholkularitzak Reflect Ekintza ikuspegi metodologikoan oinarritzen du bere lana. Reflect Ekintza ikuspegi dinamikoa da eta era guztietako lanak egiteko aplikatu ohi da; adibidez: hizkuntza gutxituen normalizazio prozesuetan, ikuskaritza soziala egiteko, aurrekontuak aztertzeko, giza eskubideak lantzeko, emakumeen eskubideak lantzeko, etxeko biolentziaren aurka, udal planifikazioa egiteko, azterketa politikoa, osasuna eta abar.

Metodologia honen abiapuntua pertsonak dira, ekintza eragiten, bideratzen edota egiten duten pertsonak, hain zuzen ere. Hortik abiatuta, gure errealitatea, bai hurbilekoa, baita estrukturala ere, “irakurri” egiten dute. Poliki-poliki, prozesua subjektibitatean oinarriturik eraikiz joaten dira eta subjektibitatearen sozializazioak taldearen posizionamendua dakar berekin.

Hauek dira Reflect Ekintza metodologiaren ezaugarri nagusiak:

- Parte hartzea eragiten du: Pertsonak zerbait bizi dutenean, beraiena egiten dute (“jabetzen dira”) eta horrela inplikatu egiten dira.
- Bibentziala da: Norberaren bizipenetan oinarrituta aztertzen da egoera.
- Talde izaera sendotzen du: Horrela, taldea bera prozesuaren eragile izatea lortzen da. Pertsona bakoitzak bere espektatibak ditu eta garrantzitsua da taldearen dinamikan kontuan hartzea.
- Kalitatezko parte hartzea lortzeko lan eskema mailakatua da: Banakako lanetik hasita, talde txikitan eztabaidatu eta adosten da, eta, bukatzeko, denen artean berriz ere eztabaidatu eta adosten da.
- Bisuala da. Egoerak bisualki planteatzen dira errazago aztertu ahal izateko.
- Aldaketa eragiten du. Ekintzarekiko identifikazioak aurrera egitea dakar; taldeak berak proposatutakoa bultzatzen baita.

Laburbilduz, hau lortzen da: Taldeko pertsonen esperientzietan oinarrituta eta parte hartzea eragiten duten zenbait teknika erabiliz, hausnarketarako bideak jarri eta aldaketarako ekintzak lantzeko oinarriak finkatzea.

3. EMAITZAK

3.1. DIAGNOSTIKOA

Ondorengo orrietan Bortziritako euskararen egoeraren berri jasoko dugu datuetan. Lehendabizi, datu kuantitatiboak aurkeztuko ditugu, datu orokorrak eta esparruka. Eta ondoren, datu kualitatiboak, batez ere, herritarrekin egindako lan-saioetatik jasotakoak.

3. 1.1. DATU KUANTITATIBOAK

DATU OROKORRAK

EUSKARA ZERBITZUA

2013	
Euskara zerbitzuaren aurrekontua guztira	262.549,12
Euskara-zerbitzuaren baliabideak:	
Langile kopurua	3,00
Ordu kopurua	4.052,44

BIZTANLERIA

2013	
Biztanleria	8.702,00
Biztanleria adin taldeka:	
Biztanleria <19	% 19,29
Biztanleria 20-65	% 61,75
Biztanleria > 65	% 18,97
Biztanleriaren dentsitatea (Bizt./Km ²)	46,78
Biztanleria jaioterriaren arabera:	
Biztanleria egoiliarra. Foru Erkidegoan jaiok	% 74,84
Beste probintzietan jaiok	% 17,97
Atzerrian jaiok	% 7,18

BIZTANLEAK JAIOTZA LEKUAREN ARABERA. BORTZIRIAK, 2008		
	Kopuru absolutuak	%
Bortzirietan jaiotakoak	5.175	60,6
Nafarroan jaiotakoak (ez Bortzirietan)	1.343	15,7
Espainiako Estatuan jaiotakoak (ez Nafarroan)*	1.489	17,4
Espainiako Estatutik kanpo jaiotakoak*	529	6,2

Hegoaldeko beste hiru herrialdeetako herritarren datuak hor sartuta daude. Iparraldeko lurraldeetako herritarren datuak hor daude sartuta.

- Bortziriako herritarren erdia baino gehiago (% 60,6) Bortziritan jaio da. Nafarroan jaio da (% 15,7) eta Nafarroatik kanpoko Espainiako Estatuko lurraldeetan (% 17,4). Espainiako Estatutik kanpo jaiotakoak 529 lagun dira (errolatutako herritarren % 6,2).

BIZTANLERIAREN BANAKETA NAZIONALITATEAREN ARABERA. BORTZIRIAK, 2008		
	Biztanleak	%
Espainiako Estatutik kanpokoak	395	4,9
Espainiako Estatuko nazionalitatea dutenak	8.141	95,1
Guztira	8.536	100,0

- Bortziritan Espainiako estatutik kanpoko nazionalitatea duten herritarrak % 4,9 dira.

BIZTANLERIAREN BANAKETA NAZIONALITATEAREN ARABERA. NAFARROA ETA BORTZIRIAK, 2008 (%)		
	Nafarroa	Bortziriak
Espainiako Estatutik kanpokoak	10,5	4,9
Espainiako Estatuko nazionalitatea dutenak	89,5	95,1
Guztira	100,0	100,0

- Proportzioan, Espainiako ez beste nazionalitatea duten herritarrak dezente gutxiago dira Bortziritan Nafarroan baino (erdia, hain zuzen ere).

Espainiako Estatutik kanpoko nazionalitatea duten biztanleak, nazionalitatearen arabera. Bortziriak, 2008

	Kop.	%
Europa guztira	196	49,6
<i>Europar Batasuna (27)</i>	183	46,3
Errumania	36	9,1
Portugal	24	6,1
Frantziako Estatuak	37	9,4
Bulgaria	46	11,6
Alemania	4	1,0
Erresuma Batua	5	1,3
Italia	3	0,8
<i>Europar Batasuna ez den Europa</i>	13	3,3
Ukraina	12	3,0
Afrika guztira	14	3,5
Maroko	8	2,0
Nigeria	1	0,3
Amerika guztira	182	46,1
Kolonbia	7	1,8
Brasil	23	5,8
Bolivia	14	3,5
Ekuador	69	17,5
Argentina	28	7,1
Txile	2	0,5
Cuba	11	2,8
Peru	8	2,0
Dominikar Errepublika	1	0,3
Uruguay	7	1,8
Asia guztira	3	0,8
Guztira	395	100,0

Iturria: INE. Biztanleria udal-errola

BIZTANLERIAREN BANAKETA NAZIONALITATEAREN ARABERA. NAFARROA ETA BORTZIRIAK, 2008 (%)				
	Nafarroa		Bortziriak	
	Kop	%	Kop	%
Amerika	27.937	43,0	182	46,1
Europar Batasuna (27)	21.847	36,6	183	46,3
Afrika	11.711	18,0	14	3,5
Asia	980	1,5	3	0,8
Gainerako Europa	2.546	3,9	13	3,3
Ozeania eta apatridak	24	0,0	0	0,0
Guztira	65.045	100,0	395	100,0

- Proportzioan, gehiago dira Ameriketatik etorritakoak Bortziritan (% 46,1) Nafarroan baino (% 43,0). Aldea nabarmenagoa da Europar Batasunetik etorritakoen kasuan: 10 puntu gehiago dira Bortziritan. Afrikatik etorritakoak, berriz, askoz gutxiago dira Bortziritan (% 3,5 baino ez).

EGOERA SOZIOLINGUISTIKOA

KOKAPEN OROKORRA

2001ean, euskaldunak biztanleen % 27,6 ziren Euskal Herrian. Nafarroan, berriz, % 11,8. Urte berean egindako kale neurketaren emaitzen arabera, erabilera portzentajea % 13,5 zen. Nafarroan, berriz, % 6,7.

Euskararen ezagutza Bortzirietan

	2001eko ZENTSUA. EUSKARA GAITASUNA					
	ARANTZA	BERA	ETXALAR	IGANTZI	LESAKA	GUZTIRA
Euskaldunak	614 94,9	2.421 71,0	688 90,3	507 87,1	2.071 80,8	6.301 79,1
Ia-euskaldunak	32 4,9	530 15,5	47 6,2	57 10	320 12,5	986 12,4
Erdaldunak	1 0,2	460 13,5	27 3,5	17 2,9	173 6,7	678 8,5
GUZTIRA	647	3.411	762	581	2.564	7.965

2 urtetik gorako biztanleak kontuan hartzen dira.

- Bi urtetik gorako biztanleen artean, Bortzirietan, % 79,1 dira euskaldunak.
- Arantzakoa da euskaldunen portzentajerik handiena (%94,9), eta Berakoa txikiena (%71,0).
- Euskaldunen zenbatekoaren datu horren harira, Bortzirietan gune soziolinguistiko euskaldunen barne sailka dezakegu.

%	<i>EUSKARAZ ONGI MINTZATU. BILAKAERA.</i>			
	2001	1996	1991	1986
ARANTZA	98.9	99.0	99.3	95.7
BERA	72.8	66.7	70.5	63.4
ETXALAR	92.3	90.0	90.4	90.0
IGANTZI	92.1	92.5	95.1	93.3
LESAKA	83.3	78.8	80.1	74.7
BORTZIRIAK	81.6	77.6	79.9	74.7

- Bilakaera positiboa bada ere, aldaketa ez da nabarmenegia izan. Erdaldunek ez dute “beharrik” euskara ikasteko.

%	<i>EUSKARAZ IRAKURRI ETA IDAZTEKO GAI</i>	
	ONGI IRAKURRI	ONGI IDATZI
ARANTZA	66,9	49,8
BERA	59,4	55,2
ETXALAR	68,5	44,2
IGANTZI	58,3	48,2
LESAKA	53,0	46,0
BORTZIRIAK	58,7	50,3

- Euskaldunen ehuneko handi bat alfabetatugabea da, eta horrek euskararen egoera diglosikoa agerian uzten du.

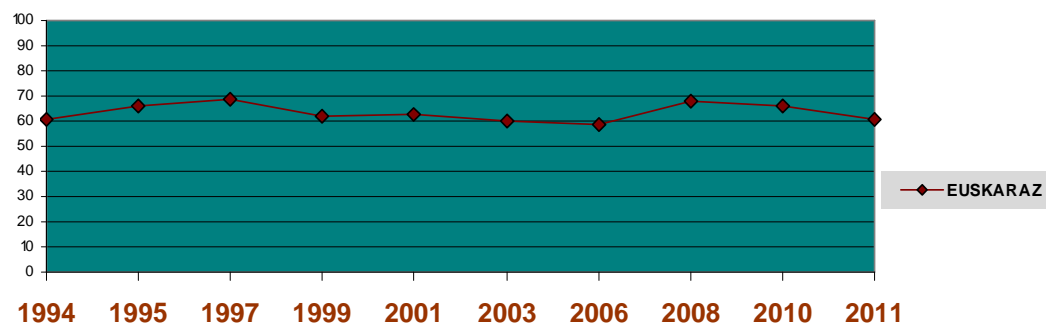

Euskararen erabilera Bortziritan

KALE ERABILERA 2011						
	ARANTZA	BERA	ETXALAR	IGANTZI	LESAKA	BORTZIRIAK
EUSKARAZ	85,4	43,9	50,3	83,3	65,7	60,5
GAZTELANIAZ	14,6	56,1	49,7	16,7	34,3	39,5

- Bortz herrien artean alde nabarmena dago erabilerari dagokionez.
- Arantzakoa da erabilera maila altuena (%85,4), eta, Berakoa, berriz, baxuena (%43,9).
- Arantza eta Igantziko portzentajeak antzekoak dira.
- Etxalarko emaitzek aparteko azalpena eskatzen dute. Kanpoko jende aunitz zebilen, batez ere larunbateko neurraldian.

EUSKARAREN ERABILERAREN BILAKAERA BORTZIRIETAN 1994-2011										
	1994	1995	1997	1999	2001	2003	2006	2008	2010	2011
EUSKARAZ	61	66	69	62	63	60	59	68	66	61

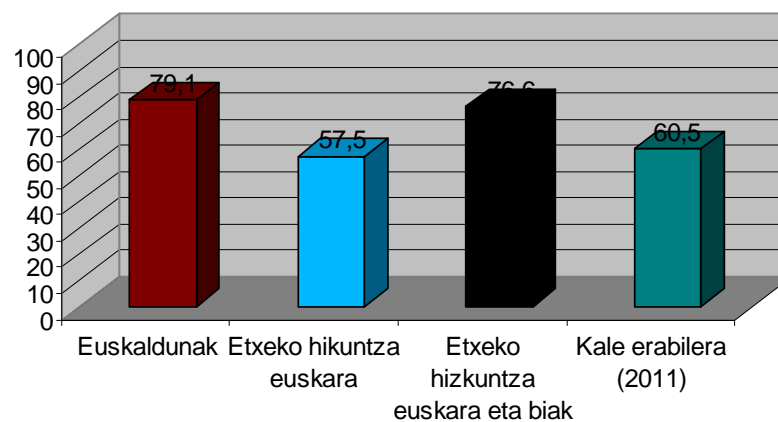
- Euskararen erabileraren bilakaera ez da norabide bakarrekoa izan azken urteotan; batzuetan gora egin du eta bertzeetan behera.
- 10 neurketa egin ditugu metodologia bera errepikatuz. Emaitza apalenaren eta altuenaren artean 10 puntuko aldea dago (%59 eta % 69). Horiek dira Bortzirietan beheko eta goiko atalaseak.
- Emaitza guztien media % 63,5 da.

	ERABILERAREN BILAKAERA ADIN TALDEKA BORTZIRIETAN			
	HAURRAK	GAZTEAK	HELDUAK	ZAHARRAK
1994	74	47	54	78
1995	86	60	51	69
1997	89	62	51	84
1999	67	57	57	72
2001	82	60	46	53
2003	82	67	45	60
2006	79	81	39	62
2008	82	76	55	64
2010	88	84	48	53
2011	79	76	46	44

- Haurrak dira euskara gehien erabiltzen dutenak; ia neurketa guztiek erakusten dute hori. Azken urte hauetan gora egin du erabilerak haurren urtean, eta, neurketa gehienetan, % 80tik gorakoa da zenbatekoa.
- Gazteen artean ere, nabarmen goranzkoa izan da joera. Mailarik altuena, 2010ekoa da (% 84), eta 2011koa eta 2008koa parekoak dira (%76).
- Helduen artean, euskararen erabilerak beheranzko joera izan du, eta, bi neurketatan izan ezik, mailarik apalena helduen artean jaso da. 10 neurketa hauen media % 50 ingurukoa da.
- Adinekoen artean erabilerak beherantz egin zuen hasieran nabarmen, eta gero egonkor mantendu zen. Azkeneko bi neurketetan, 2010ean eta 2011n, behera egin du.

Ezagutza eta erabilera parez pare

	EUSKARA GAITASUNA, ETXEKO HIZKUNTZA ETA KALE ERABILERA %
Euskaldunak (2001)	79,1
Etxeko hizkuntza euskara (2001)	57,5
Etxeko hizkuntza euskara eta biak	76,6
Kale erabilera (2011)	60,5

- Hizkuntza gutxitu guztietan gertutik zaindu beharreko kontua da ezagutza eta erabilera datuen arteko desoreka. Aldea gutxitu ahala hiztun komunitatea trinkotu egiten dela esan genezake, eta, neurri handi batean, normalkuntza prozesuan bide onetik goazela.

- Esku artean ditugun datuei erreparatuta, kale erabileraren datua (% 60,5) baxuena da, euskara gaitasunarekin (% 79,1) eta etxeoko hizkuntzarekin (% 76,6 euskara eta euskara zein gaztelania batuta) konparatzen badugu.
- Ezagutzaren eta erabileraren artean jauzi handia dago (ia 20 puntukoa), eta hori kezkatzeko moduko datua da.

DATUAK ESPARRUKA

Familia

2001eko ZENTSUA. AMA HIZKUNTZA						
	ARANTZA	BERA	ETXALAR	IGANTZI	LESAKA	GUZTIRA
Euskara	626	2.134	671	496	1.929	5.856
	96,5	62,6	88,1	85,2	75,2	73,5
Gaztelania	11	917	57	56	447	1.488
	1,7	26,9	7,5	9,6	17,4	18,7
Biak	10	313	18	30	176	547
	1,5	9,2	2,4	5,2	6,9	6,9
Bertzerik	0	47	0	0	12	75
	0	1,4	0	0	0,5	0,9
GUZTIRA	647	3.411	762	582	2.564	7.966

Etxalarren, Igantzin eta Lesakan 3 urtetik gorako biztanleen ama hizkuntza jaso dute (hala ere, kopuruak berdinak dira Etxalarren eta Lesakan).

- Horren arabera, Bortzirietan euskara ama hizkuntza gisa jaso dutenen portzentajea % 73,5 da, eta euskara eta gaztelania biak ere jaso dituztenena, % 6,9.

BORTZIRIAK TRANSMISIOA 2001		
AMA HIZKUNTZA		EUSKARAZ ONGI
Euskara	Biak	
5.856	547	
73,5	6,9	
6.403	6.498	
80,4	81,6	
95		
+1,2		

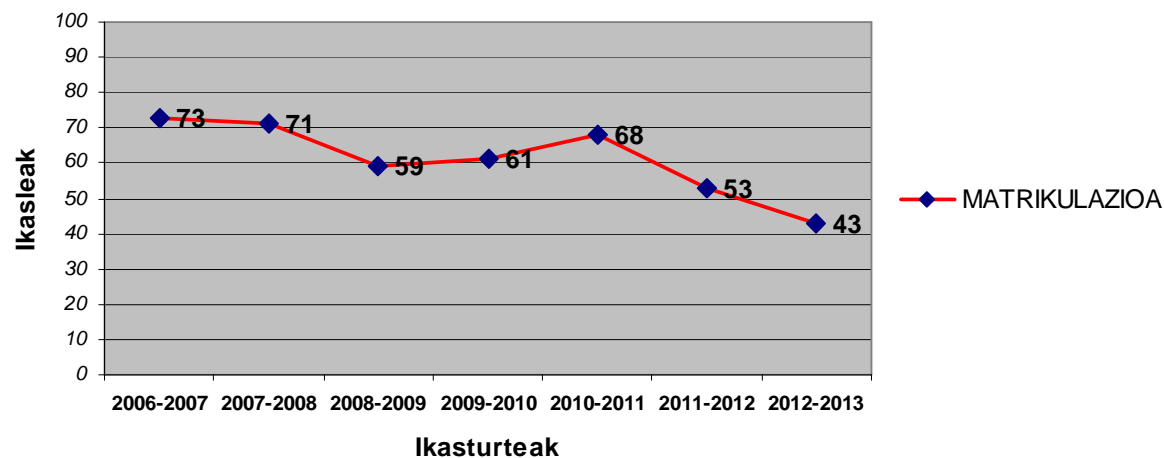
Euskaraz ongi mintzatzen direnen taldea aintzat hartuta.

- Ama hizkuntza eta euskaraz ongi mintzatu datuak parekatzen baditugu, emaitza positiboa da. Hortaz, hizkuntzaren transmisioari ongi eutsi zaiola erran daiteke.

BORTZIRIAK ETXeko HIZKUNTZA 2001	
Euskara (%)	57,50
Euskara eta gaztelania (%)	20,10
Gaztelania (%)	21,80
Beste bat (%)	0,60

Euskalduntzea-Prestakuntza

	HELDUEN EUSKALDUNTZE-ALFABETATZEA							Hazkundera %
	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	
1. URRATSA	6	10	0	5	21	0	11	
2. URRATSA	7	5	14	7	7	15	0	
3. URRATSA	13	12	0	7	8	6	0	
4. URRATSA	7	10	16	0	6	0	14	
5. URRATSA	0	0	0	16	0	0	0	
6. URRATSA	0	0	0	0	5	0	0	
7. URRATSA	6	6	0	0	0	0	8	
8. URRATSA	0	0	6	0	0	12	0	
9. URRATSA	7	6	6	0	0	0	0	
GOI URRATSA	0	0	0	15	0	0	0	
ON LINE	0	0	0	4	0	3	5	
ALFABETATZEA	18	16	0	0	14	9	5	
EGA	10	6	17	7	7	8	0	
GUZTIRA	74	71	59	61	68	53	43	-18,9

- Bi urtez jarraian ikasle kopuruak behera egin du (joan den urtearekiko % 18,9ko jaitsiera).
- Euskaltegiaren egoera ekonomikoa larria da, Nafarroako Gobernuak ematen zien laguntza ekonomikoa izugarri gutxitu baita. Azken 10 urteotan %40 murriztu du diru partida hori, eta horri bizitzaren igoera gehitzen bazaio, orain dela 10 urte kobratzen zutenaren herena inguru jasotzen dute orain. Bertzalde, bertako taldeak txikiak dira, batez bertze ez dira 7ra iristen, eta adibidez, Iruña edo Gasteizen 14 inguru izaten dira taldeko. Gureak herri txikiak izanik zaila da talde handiagoak izatea. Horrek asko garestitzen du euskaltegiaren jarduna: gastua berdina izanik (irakaslea), diru sarrerak erdiak dira (matrikula eta Nafar Gobernuakoa). Mankomunitateak talde orduko irizpideari jarraiki ematen du bere diru laguntza.

ALFABETATZE BEHARRAREN ESTIMAZIOA 1996 ETA 2001								
	Euskaldun alfabetatuak		Euskaldun partzialki alfabetatuak		Euskaldun alfabetatu gabeak		Alfabetatze beharra*	
	Kop.	%	Kop.	%	Kop.	%	Kop.	%
1996	2.925	45,7	2.661	41,6	815	12,7	3.476	54,3
2001	3.989	63,3	2.035	32,3	277	4,4	2.312	36,7

* Euskaldun partzialki alfabetatuak+euskaldun alfabetatu gabeak.

2013	
Herriko ikasle kopurua inguruko euskaltegietan	56,00
Ikasleak/ (erdaldunak+ia euskaldunak)	46,00
Ikasleei eskainitako diru-laguntzak, guztira	2.000,00
Xede bereziekin antolatutako ikastaro kopurua	3,00
Xede bereziko ikastaroetako ikasle kopurua	22,00

Irakaskuntza

Hezkuntza ez unibertsitarioa

	MATRIKULAZIO DATUAK 2012-2013				
	A	B	D	X	GUZTIRA
HH GUZTIRA	9	15	245		269
%	3,35	5,58	91,08	0,00	100,00
LH GUZTIRA	12	48	475		535
%	2,24	8,97	88,79	0,00	100,00
DBH GUZTIRA	20	32	260		312
%	6,41	10,26	83,33	0,00	100,00
BATX. GUZTIRA	0	0	90		90
%	0,00	0,00	100,00	0,00	100,00
HEZ. Z. GUZTIRA	0	0	0	58	58
%	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00
GUZTIRA	41	95	1070	58	1264
%	3,2	7,5	84,7	4,6	100,00

%	A	B	D
1996-1997	0.0	15.8	84.1
1997-1998	0.0	14.1	85.9
1998-1999	2.3	12.3	85.4
1999-2000	3.3	9.3	87.4
2000-2001	3.4	7.9	88.7
2001-2002	2.4	10.0	87.6
2002-2003	3.4	12.6	84.0
2003-2004	4.9	11.7	83.4
2004-2005	3.5	11.4	85.1
2005-2006	2.9	11.2	85.9
2006-2007	3.3	9.9	86.8
2007-2008	3,1	9,2	87,7
2008-2009	2,9	9,4	84,7
2009-2010	2,6	8,6	86,0
2010-2011	3,0	8,2	86,0
2011-2012	2,9	8,2	85,0
2012-2013	3,7	8,5	87,8

- Derrigorrezko ikasketetan D eredia da nagusi. Hala ere, ez da ez B eredia ezta A eredia ere desagertzeko joerarik sumatzen. Are gehiago, ikus daitekeenez A eredia hagitik ikasle gutxirekin mantentzen jarraitzen dute.
- Heziketa zikloetan ez dago hizkuntz eredurik. Beraz, ikasgaiak gaztelaniaz eskaintzen dira.

Unibertsitatea eta euskara

Andoaingo Aztiker ikerketa enpresak unibertsitatearen eta euskararen inguruan egindako *Unibertsitatea eta euskara Bortzirietan 2007* ikerketaren ondorio nagusiak ekarriko ditugu gogora:

➤ Unibertsitatean hutsune handiak daude euskarazko ikasgaien eskaintzan, batik bat Nafarroako Unibertsitate Publikoan. Bortziritar gehienek euskaraz ikasi nahi luketela (dena euskaraz edo ia dena euskaraz, % 80k).

1. Ikasleen unibertsitate aurreko ibilbidea eta hizkuntza profila.

➤ Inkestaren artean hamarretik bederatzik (% 90,8) D ereduan egin zuten batxilergoa. A ereduan ikasi zuten %4,6k eta B ereduan %3,6k.

2. Bortzirietako gazteak unibertsitateara.

➤ 2000tik 2006ra batxilergoa egin zuten bortziritarren erdiak baino gehiagok (% 54,6) hasi edo bukatu zituzten unibertsitate ikasketak.

3. Bortziritarren unibertsitate hautua.

➤ Azken sei urte hauetan ikasketa mota hauek izan dira nagusi Bortziritarren artean: Ikasketa teknikoak (% 29,5), Giza eta Gizarte Zientziak (% 20,2) eta Irakasle Ikasketak (% 14).

➤ Unibertsitate aukeratuenak: Bortzirietako ikasleen herenek (% 32,0) UPV-EHUko Donostiako campusera jo dute. Bigarren eta hirugarren tokian daude UPV-EHUko Gasteizko campusa (% 18,4) eta Bilboko campusa (% 11,2). Nafarroako bi unibertsitateak (NUP eta Universidad de Navarra) bosgarren eta seigarren tokian daude hurrenez hurren.

➤ Ikasketak A ereduan egin dituzten ikasleek joera handiago dute NUPera eta *Universidad de Navarrara* joateko.

- Bortzirietako ikasleen % 16ak baino ez du ikasten Iruñean. Gainerako % 84ek bertze norabait jo dute, gehienek Donostira (% 36,8) eta Gasteizera (% 18,4).
4. Euskarazko eskaintza aukeratu dituzten unibertsitateetan.
- Bortzirietako ikasleen % 35,4rentzat aukeratu dituzten ikasketetan ikasgaien erdia baino gutxiago egiten ahal da euskaraz. % 15,7 ezin dute ikasgai bakarra ere ikasi euskaraz, eta % 12,6k bat edo bertze egiten ahal du.
  - Euskarazko eskaintza ahulena Nafarroako unibertsitateena da. NUPen ikasketak egiten dituztenen kasuan, % 63,6k ikasgai bat edo bertze baino ezin du euskaraz egin, eta % 18,2k bakar bat bera ere ez. *Universidad de Navarra*n ikasketak egiten duten % 33,3k ikasgaien bat egiten ahal du euskaraz, eta % 66,7k bakar bat bera ere ez.
5. Unibertsitate aukera eta euskara.
- Hiru ikasletik bik baino gehiagok % 68,3k euskarazko eskaintza handiena duen ikastokia aukeratzen du ikasketak egiteko.
  - Euskarazko eskaintza ugariena izatea: unibertsitatea edo ikastokia aukeratzeko arrazoi nagusia izan da ikasleen % 52,5entzat, edo kontuan hartu dute arrazoi nagusia izan ez bada ere (ikasleen % 40,2).
6. Unibertsitatea eta euskara: Bortzirietako ikasleen nahia.
- Ikasleen % 69,2k euskara hutsez egin nahiko lituzkete ikasketak, eta % 13,1ek gehiena euskaraz. % 1,5ek soilik diote gaztelania hutsez ikasi nahiko lukeela.
  - D ereduan ikasi dutenen artean pisu handiagoa dute euskara hutsez ikasi nahi dutenak (% 75,4).

Administrazioa

Esparru honi dagokion datu bilketa udal bakoitzeko erabilera plana jasotzen duen txostenean ikusten ahal da.

Merkataritza eta ostalaritza, lan mundua, aisialdia eta kirola

Bai Euskarari Ziurtagiria

	Bai Euskarari Ziurtagiriak Bortzirietan 2005-2013								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Arantza	7	12	10	12	12	13	13	13	13
Bera	50	58	51	51	47	40	38	35	29
Etxalar	9	11	8	9	9	9	9	8	7
Igantzi	7	9	6	8	9	8	8	8	9
Lesaka	48	45	37	35	34	34	27	26	25
Guztira	121	135	112	115	111	104	95	90	83

3.1. 2. DATU KUALITATIBOAK

FAMILIA BIDEZKO TRANSMISIOA		
INDARGUNEAK		AHULGUNEAK
EUSKARAREN TRANSMISIOA	<ul style="list-style-type: none"> • Familia indargunea izan behar da. • Familia euskaldunen kopuru handia. • Familian transmititzen da oinarria, baloreak eta euskararekiko maitasuna. • Familia kontzientziatuak. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gurasoen erabilera eskasa. • Kontzientziatu gabeko familiak.
EUSKALDUNTZE-ALFABETATZEA		
INDARGUNEAK		AHULGUNEAK
EUSKALDUNTZE-ALFABETATZEA	<ul style="list-style-type: none"> • Oro har, euskaraz dakiten herritarren kopuru altua. • Jende aunitz prozesutik pasa da eta oraindik aukera hori dago. • Baliabideak eta egitura. • Aitzinera segitzeko konpromisoa, konstantzia eta borondatea. • Konpromiso pertsonala. • Baliabideak. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gobernuaren laguntza falta, murrizketak eta batzuetan trabak. • Motibazioaren gainbehera. • Krisi ekonomikoa. • Ez dago beharrik. • Euskaldunberrien lotsa eta zaharren erreferentzialtasun eza.

Alfabetatzeari buruzko jarrerak

- Alfabetatzeari (irakurrian eta idatzian euskaraz ongi eta eroso aritzeari) balorea ematen diote elkarrizketatuek (ez dugu diskurtso ezaxola edo gutxieslerik aditu). Bertzerik da horretarako premia duenak euskara maila hobetzeko euskaltegiaren izena emateko erabakia hartzea.
- Orokorrean ohitura gutxi dute parte hartzaileek euskaraz irakurri eta idazteko.
- Elkarrizketatuen artean iritzi ezberdinak aditu ditugu alfabetatzeko behararen inguruan. Batzuentzat beharrezkoa da hizkuntza ongi erabili eta menperatzeko, idazteko, eta seme-alabekin hizkuntza egoki erabili eta eurei laguntzeko, administrazio publikoan lan egiteko, eta hainbat udal dokumentu ulertzeko. Bertze batzuen iritzi, ez da beharrezkoa, mesedegarria baizik. Batzuek diote tamalez ez dela beharrezkoa: euskaraz alfabetatu gabea izanik ederki bizi daitekeela hemen.
- Euskaraz irakurtzen eta idazten moldatzen ez direnek askatasun edo autonomia falta nabaritzen dute hiztun bezala hainbat arlotan moldatzeko.
- Alfabetatzea eta euskara maila hobetzea hainbat gauzatarako da beharrezkoa (zenbait lanpostutarako, hainbat dokumentu ulertzeko, euskaraz irakurtzeko eta idazteko gai izateko, etab.) edo gutxienez onuragarria. Gurasoek seme-alabei laguntzeko (bertzeak bertze, eskolako zereginetan) ezinbertzekoa dela azpimarratu dute hainbat parte hartzailek.
- Alfabetatu zirenek arrazoi hauek eman dituzte prozesua burura eramateko: lana edo titulua lortzea, seme-alabei laguntzea, euskalkiaz gehiago jakitea, eta jokoz kanpo ez gelditzea.
- Alfabetatu direnek edo orain bide horretan ari direnek, orokorrean, aurreikuspenak bete dituzte (edo betetzen ari dira): lana edo titulua lortzea, irakurketa eta idazketa hobetzea, eta seme-alabei modu egokian laguntzea.
- Alfabetatze prozesua burutu dutenek bertze onura batzuk ere aipatu dituzte, irakurri eta idazteko gai izateaz gain: euskara batua ikasi eta ulertzea (bertze herrialdeetako euskaldunekin elkar ulertzea) eta euskalkian eta bertako hiztegian sakontzea.
- Nolanahi ere, bada etsipen puntu bat elkarrizketatuen mintzoan, izan ere, alfabetatzearen kontrako diskurtsoak ez badago ere, agerikoa da sozialki ez dela lehentasuntzat jotzen. Hortaz, kontzientziario lanaren beharra sumatzen dute, eta horretan eragin beharra dute baikorki euskara normalizazioan ari diren eragileek.

Euskaltegiei buruzko iritziak

- Elkarrizketatuen iritzi euskaltegiak funtsezko funtzioa betetzen du herritarrak (bertakoak zein kanpokoak) euskaldundu eta alfabetatzen, eta bertako hizkuntzaren eta kulturaren transmisioan.
- Euskaltegien eskaintzari buruzko ez ezagutza aitortzen badute ere, euren lanari buruzko balorazioa hagitik baikorra da.

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

- Eskaintza errealitatera egokitzen da euren iritziz. Herritarren kontzientziario eta motibazio eskasa jotzen dituzte arazo nagusizat.
- Euren ustez, adin tarte zabal batean ikastetxeek bermatu dute euskararen ezagutza, horregatik azkeneko hamarkadetan jende gutxiago dabil euskaltegietan.
- Orduz irekiak eskaintzea ongi baloratzen da.
- Taldeak osatu eta mantentzeko, ikasleek konpromiso handiagoa beharko lukete.
- Irakasleak motibazio iturri garrantzitsua dira. Euskaltegietan irakatsiko dute irakasleen prestakuntza eta motibazioa hagitik presente edukitzeko gaia da. Gaitasun pedagogikoak landu behar dira, eta irakasle onak sortu eta hautatu.

HEZKUNTZA		
	INDARGUNEAK	AHULGUNEAK
HEZKUNTZA	<ul style="list-style-type: none"> • % 90-95 D eredia. • Irakasle batzuen konpromisoa. • Guztion(tzat) aukera. 	<ul style="list-style-type: none"> • A eredia eskaintzen da oraindik. Hezkuntza sistemak ez du bermatzen ikasle guztiek euskara ikasiko dutela. • Lanbide heziketan eta unibertsitatea. • Arautu izaera. • Nafar Gobernuaren murrizketak. • Euskalkia eta bertako lexikoa galtzen. • Hizkuntzaren kalitatea mantentzeko zailtasunak. • Gaztelaniaren indarra eta eragina. • Irakasle batzuen zabarkeria. • Instituzioen garrantzia, instituzioekiko menpeko. • Zentralizazioa "LOMCE".

ADMINISTRAZIOA		
	INDARGUNEAK	AHULGUNEAK
ADMINISTRAZIOA	<ul style="list-style-type: none"> • (Udal) administrazioan eman diren pausoak. • Bortzrietako bortz udalak izanen dira UEMAko kide. Erabilera planak aplikatu eta garatzen. • Euskararen estatusa (hobetu da). 	<ul style="list-style-type: none"> • Bortzrietako bi mankomunitateak. Erabilera arautu eta planifikatu gabe dago. • Nafarroako administrazioa (osasuna, enplegua, etab.) eta estatukoa (gizarte segurantza, trafikoa, etab.). • Babes politiko-juridikorik eza.

ARLO SOZIO-EKONOMIKOA	
INDARGUNEAK	AHULGUNEAK
MERKATARITZA	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostika egin beharra. • Sentsibilizazio eskasa. • Bezero eta erabiltzaileen aldetik presiorik ez. • Gaitasun eskasa: terminologia, etab.
ENPRESAK <ul style="list-style-type: none"> • Dena egiteko dago. • Kooperatibismoa aukera bezala. • Sindikalgintzan dabiltzan gehienak euskaldunak dira. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lege babesik eza. Arlo sozioekonomikoan euskara erabiltzeko araurik ez, behartuta ez egotea. • Krisia aitzakia inbertsiorik ez egiteko. • Borondaterik ez. • Administrazio eremua Nafarroan: gaztelaniaz. • Arlo sozioekonomikoan euskara erabiltzeko ohiturarik ez, terminologia ez menperatzea, gaitasun eskasa. • Hezkuntza-eremua: lanbide heziketa eta unibertsitatea gaztelaniaz.
ZERBITZUAK <ul style="list-style-type: none"> ○ Zenbait denda eta komertziotan lehen hitza euskaraz.. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sentsibilizazio eskasa. • Diagnostika egin beharra. • Bezero eta erabiltzaileen aldetik presiorik ez.

AISIALDIA		
	INDARGUNEAK	AHULGUNEAK
AISIALDIA	<ul style="list-style-type: none"> • Gozamenarekin identifikatu; zeharka transmititu. • Monitorean lana • Eskaintza zabala • Aisialdi gehiena euskaraz da: bertsolaritza, dantzak, udalekuak, kirola, musika... • Euskararen eremu ez formala betetzen du (erregistro ludiko afektiboa). Benetan euskaraz bizitzea!! • Aisialdian (eremu ez formalean) haurrek gozatu egiten dute; eskaintza hori euskaraz izatearen garrantzia. Euskara=gozamena. Irabazitako esparrua. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aski da bat euskaraz ongi ez moldatzea erdara nagusitzeko. • Hedabide erdaldunak • Euskal hedabideei traba izugarriak • Gizartearen individualismoa • Gizartearen parte-hartzea gutxitzea • Kontzientziaren arabera, erraz ematen dugu amore. • Aisialdiari buruzko diagnostikoa dugu egiteke (euskarazko eskaintza zertan den musikan, kirolean, eskola orduz kanpoko ikastaroetan eta abarretan).
GAZTEAK		
	INDARGUNEAK	AHULGUNEAK
GAZTEAK	<ul style="list-style-type: none"> • Eskola eta alfabetatzeko aukera. • Idatzizkoa hobetu da. • Elkartasuna, giroa eta nortasuna. • Harrotasuna, ohorea eta bereizgarritasuna. • Euskal giroa. • Kultura. • Denetarako balio du. • Etorkizuna gara. • Erabilera, herriaren arabera. • Erabakitze aukera. • Gure esku dago euskara leku guztietan erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nerabezaroan kanpo-eragin handiagoa. • Erdarakadak (erdararen eragina). • Alferkeria • Gure hizkuntza gutxien dugu. • Kontzientzia falta. • Mitoak, menpekotasuna, heziketa, lotsa, eredu-falta, aurreiritziak... • Behar falta. • Hizkuntzaren fama txarra • Hizkuntzaren kalitatea eta aberastasuna

KULTURGINTZA		
INDARGUNEAK		AHULGUNEAK
KULTURGINTZA	<ul style="list-style-type: none"> Gaur egun antolatzen diren kultur ekitaldiak hein handi batean euskarazkoak dira. 	

KOMUNIKABIDEAK ETA TEKNOLOGIA BERRIAK		
INDARGUNEAK		AHULGUNEAK
KOMUNIKABIDEAK ETA TEKNOLOGIA BERRIAK	<ul style="list-style-type: none"> Xorroxin Irratiak eta Ttipi-ttapa aldizkariak zabalpen handia dute. 	<ul style="list-style-type: none"> Ttipi-ttapa Telebistaren itxiera, horren gabezia nabaritzen da (alfabetatzearen inguruko ikerketan parte hartu). Zenbait tokitan ezin da ETB3 ikusi, eta ondorioz ez dago euskarazko programaziorik haurrentzat. Digitalizazioak euskarazko eskaintza are murriztagoa utzi du (orain kate aunitz dago, eta ia guztiak dira gaztelaniaz edo erdaraz). Bortzirietan egunero irakurri, ikusi eta entzun daitezkeen egunkari, telebista eta irrati gehienak gaztelaniazkoak. Xorroxin Irratiak eta Ttipi-ttapa aldizkariak zabalpen handia dute, baina diru laguntzei esker ateratzen dira aitzinera. Gainera, foru administrazioetik ez dute € bakar bat bera ere jasotzen.

PARTE HARTZEA ETA ANTOLAMENDUA		
	INDARGUNEAK	AHULGUNEAK
PARTE HARTZEA ETA ANTOLAMENDUA	<ul style="list-style-type: none"> • Euskal nortasuna, giroa, harrotasuna, bereizgarritasuna, identitatea, herri-indarra nabarmen. • Arnasgunea. • Euskararen alde lan egiteko sortutako egiturak.	<ul style="list-style-type: none"> • Gizarte gero eta indibidualistagoa; parte hartzea gutxitzen ari da. • Alderdikeria euskararen gainetik. • Globalizazioak euskal identitatean duen eragin kaltegarria.

3.2. DISEINUA

3.2.1. Oinarriak

Plan estrategikoa diseinatzeko oinarri filosofikoa arnagunearen kontzeptuan dago. Gogoeta prozesuan bertan behin eta berriz aipatua izan da ideia hori, eta euskalgintzako eragileak nahiz herritarrak kontzeptu horren erranahiaz eta ondorioez jabetu beharra agerian gelditu da.

Laburbilduz, arnagunearen inguruan definizio hauek eman dira:

Euskara “bere kabian” sentitzen den bilgunea, inork xaxatu eta eraso gabe “etxeko jaun” sentitzen den eremua.

(Zalbide, 2009)

Hizkuntza batek, garatuko bada, bera nagusia den esparruak behar ditu. Arnagune horietan, eta ez beste inon, bilatu beharko du biziberritu nahi den hizkuntzak helduleku nahikorik, bai belaunaldiz belaunaldiko transmisioari, bai hizkuntzaren funtzio komunikatiboari, bai hizkuntzaren balio erreferentzialari dagokionez.

Arnagune horiek zaindu, sortu eta, hala balitz, hedatu ezean, alferrik izango da, seguruenera, gainerako ahalegin oro. Horrenbestez, lehentasunezko trataera garbia eman beharko zaie euskararen arnaguneei XXI. mende hasierako hizkuntza politikan.

(Eusko Jaurlaritza, Euskara-21, 2009)

Arnagune bateko kide izatearen harrotasunaz jabetu behar dugu, gure herriek besteei eskaintzen dietenaz kontziente izan eta harro sentitu. Gure herriek arnagune izaerari eusteko eta euren balioa besteekin partekatzeko dugun erantzukizunaz ohartu behar dugu.

Hizkuntza-ekologia praktikatu behar dugu, ekologismoaren oinarriak hizkuntzara ekarrita; hizkuntza batek bizirauteko berezko ingurua (habitat) behar du, babestu beharrekoa, naturan animaliek eta landareek bezalaxe.

(Uema, 2012)

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Zalantzarik gabe, Bortziriak euskararen arnasmune dira. Gaur egun bertako bortz udalak UEMako partaide dira eta bat egin dute erakunde horren oinarriekin. Beraz, ondoko lau urteetan gauzatuko den plan honen abiapuntua ere horixe izanen da, esparru bakoitzean eta ekintza bakoitzean aintzat hartuko den oinarri filosofikoa.

Plan estrategikoak hamahiru esparru bereizten ditu. Horietatik zortzi ohiko lan esparruak dira. Bertzalde, gazteak eta hizkuntz integrazioa (etorri berriena nahiz bertakoena) lantzeko berariazko esparruak sortu dira, bi gai horiek arreta berezia piztu baitute gogoeta prozesuan. Azkenik, parte hartzea eta antolamendua deituriko lan esparrua ere jaso da.

Esparru bakoitzerako hainbat ekintza aurreikusi dira, eta horietako bakoitza taula batean jaso da. Taulak informazio hau jasotzen du:

- Ekintzaren azalpen orokorra.
- Epea: plan estrategikoa garatuko den epealdian (2013-2017) ekintza bakoitza zein urtetan gauzatuko den. Kronograma orokorra 3.2.3. atalean dago (89 orr.).
- Eragiteko sektorea; alegia, zein sektoretan eragin nahi den.
- Arduradunak: ekintza antolatzeaz eta garatzeaz arduratuko diren eragileak.

Plana garatuko den denboran, tartean nahiz bukaeran, ebaluazioak egingen dira, jarritako helburuak bete diren neurtu ahal izateko. Horretarako hainbat adierazle hartuko dira kontuan. Ekintza bakoitza neurtzeko erabiliko diren adierazleen zerrenda 3.2.2. atalean dago (81. orr.).

Horrez gain, zeharlerroak ere proposatzen dira; esparrua edozein dela ere zeharka landu behar diren helburuak biltzen dira horietan. Esparru bakoitzaren lanketa indartzea dute helburu zeharlerroek. Lau zeharlerro proposatzen dira:

1. Lidergoa: arlo guztietan hizkuntza erreferenteak sortzea eta haiengan hizkuntza jarrera aktiboak bultzatzea.
2. Kontzientzia: herritarrak eta eragileak euskara erabiltzeak duen garrantziaz kontzientzia hartzea.

3. Balioa ematea eta prestigiatzea: erabilera esparru guztietan euskarari balioa ematea eta euskararen izen ona, garrantzia eta eragina bultzatzea.
4. Sentimenduak indartzea: euskaldun izatearen harrotasunaz jabetzea eta aldeko sentimendu hori indartzea.

Beraz, horiek guztiak kontuan hartuta, plan estrategikoa laburbiltzen duen taula hau da:

BORTZIRIAK: EUSKARAREN ARNASGUNE				
Esparruak		Zehar-lerroak		
1. Familia bidezko transmisioa	Sentimenduak indartzea	Balioa ematea eta prestigiatzea	Kontzientziazioa	Lidergoa
2. Euskalduntzea-alfabetatzea				
3. Hezkuntza				
4. Administrazioa				
5. Arlo sozioekonomikoa				
6. Aisialdia				
7. Gazteak				
8. Hizkuntz integrazioa				
9. Kulturgintza				
10. Komunikabideak eta teknologia berriak				
11. Corpusa				
12. Egoera soziolinguistikoa				
13. Parte hartzea eta antolamendua				

3.2.2. Plan estrategikoa (2014-2017)

1. Familia bidezko transmisioa

Helburua:

Gurasoak jabeaztea euskararen familia bidezko transmisioaren garrantziaz. Etxean euskararen erabilera areagotzea.

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
1.1. Umea jaio eta eskolatu bitartean (0-3 urte), familiei etxean euskara gehiago erabiltzeko gomendioak eta baliabideak eskaini: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ume jaioberrien gurasoei zuzendutako kanpainak, euskara erabiltzeko gomendioak eta baliabideak eskaini (<i>Duzun Onena</i>). ○ Eskolatu gabeko haurren gurasoei etxean euskara gehiago erabiltzeko gomendioak eta baliabideak eman (kantua, ipuin edota jolasen inguruko tailerrak, saioak, ikastaroak...). 				
	Eragiteko sektoreak			
	Familiak, gurasoak			
	Arduradunak			
BEM Nafarroako euskara teknikarien sarea				

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
1.2. Umea eskolatzean, familiak eta eskolak euskararen transmisioan eta erabileran betetzen dituzten funtzioak argitu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Familiei etxean euskara gehiago erabiltzeko gomendioak eskaini (<i>Bakoitzari berea</i>), gurasoen hizkuntza tipologia ezberdinak aintzat hartuta. ○ Ikastetxeetan gaiari buruzko saioak (hitzaldiak, tailerrak, ikastaroak, bilerak...) antolatu, gurasoen eta hizkuntz tipologia ezberdinak aintzat hartuta. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Gurasoak			
	Arduradunak			
	BEM Nafarroako euskara teknikarien sarea Ikastetxeak			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
1.3. Herrietako eta ikastetxeetako liburutegietan gurasoentzako txokoa sortu, hizkuntzarekin zerikusia duten materialak eta baliabideak eskainiz.				
	Eragiteko sektoreak			
	Gurasoak			
	Arduradunak			
	BEM Bortzrietako liburutegi publikoak			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
1.4. Euskarazko produktuen katalogoaren paperezko edizioa banatu eta edizio digitala ezagutzera eman: <ul style="list-style-type: none"> ○ 3 urte bitarteko umeen familiei posta arruntaren bidez. ○ 3-16 urte bitarteko ikasleen familiei ikastetxeen bidez. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Gurasoak			
	Arduradunak			
	BEM Nafarroako euskara teknikarien sarea			

2. Euskalduntze-alfabetatzea

Helburuak:

- **Herritarren artean euskararen ezagutza handitzea.**
- **Euskalduntze-alfabetatzea unibertsalizatzea, prestigiatzea eta sustatzea.**
- **Euskararen kalitatea hobetzea eta bertako hizkera lantzea.**
- **Euskalduntzetik erabilerara jauzia egitea eta euskaldunen sarea trinkotzea.**

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
2.1. Euskara ikasteko prozesua doakoa izan dadin bideak urratu eta diru laguntzen politika berraztertu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Diru laguntzak emateko irizpideak: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ereduak aztertu. ○ Udalerri euskaldunen artean irizpideak bateratu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Euskaltegiak, euskara ikasleak			
	Arduradunak			
	BEM UEMA			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
<p>2.2. Euskalduntzea eta alfabetatzea sustatu motibazio praktikoetan eta identitarioetan oinarrituta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Euskalduntze-alfabetatzeko mezua matrikulazio kanpainatik harago. ○ Nafarroako sarearekin elkarlanean ari. ○ Matrikulazio kanpainak berrikusi. ○ Matrikulazioa sustatzeko komunikazioa, euskaltegietako kanpainetikiko osagarri, inguruko euskara zerbitzuekin elkarlanean. ○ Alfabetatzea bereziki landu beharra duten adin talde eta sektoreetan. ○ Matrikulazioa sustatzeko ekintzak: irakurketa saioa, ikastaroa, etab. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Herritarrak, euskara ez dakitenak, alfabetatu gabeak.			
	Arduradunak			
	BEM Inguruko euskara zerbitzuak. Euskaltegia. Nafarroako udal euskara zerbitzuak.			
Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
<p>2.3. Euskara ikasteko prozesuak lagundu, prestigiatu eta gizarteratu; prozesu horiek aitortu, zoriondu, saritu... Matrikulazio eta sentsibilizazio kanpainetan batik bat.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ekitaldiak, sariketak, etab. antolatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Herritarrak, euskalduntze-alfabetatzen ari direnak, beren ibilbidea bukatu dutenak			
	Arduradunak			
	BEM Euskaltegia			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
2.4. Ikaste prozesuetan euskalkidunen presentzia areagotu, eskoletara euskaldun adinekoak eramanez (euskalkia eta haien jakintza, usadioak, etab. transmititu).				
	Eragiteko sektoreak			
	Euskara irakasle nahiz ikasleak			
	Arduradunak			
	BEM Euskaltegia			
Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
2.5. Hizkuntza kalitatearen inguruko kezka azaleratu eta herritarrei gaia jorrazeko aukera eman, ohiko ikastaroen moldeetatik harago. <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Etxetik Plazara</i> (paperean, irratian eta sarean). 				
	Eragiteko sektoreak			
	Herritarrak, euskara ikasleak			
	Arduradunak			
	BEM Euskaltegia			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
2.6. Euskaltegiaren eskaintza berraztertu, berritu eta dibertsifikatu (hitanoa, laneko euskara, hobetze ikastaroak, bertako euskalkia, gurasoak, merkatariak...).				
	Eragiteko sektoreak			
	Herritarrak, talde bereziak (profesionalak, merkatariak, gurasoak, gazteak, etab.)			
	Arduradunak			
	BEM Euskaltegia			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
2.7. Euskalduntze prozesuan daudenei erabilerara jauzia egiteko bide eman. <ul style="list-style-type: none"> • Solaslaguna. • Mintzodromoak. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Euskaldunak, euskara ikasleak			
	Arduradunak			
	BEM Topagunea Euskaltegiak			

3. Hezkuntza

Helburuak:

- Ikastetxeek hezkuntza komunitate osoa (irakasleak, ikasleak eta gurasoak) aintzat hartuko duten normalizazio planak abian jartzea.
- Euskarazko irakaskuntza maila guztietan bermatzea.
- Irakasle zein ikasleen kalitatezko hizkuntza eredia lantzea.

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
3.1. Ikastetxeetan plan sektorialak bultzatu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bortziritako ikastetxeetan hizkuntza proiektuaren inguruko hausnarketa bultzatu. ○ Proiektuak elkarrekin lantzeko segimendu taldea sortu. ○ Bortziritako ikastetxeen artean euskararen erabilera eta atxikimendua helburu duten ekintzak antolatu (festak, irteerak, ikasleen trukaketa...). 				
	Eragiteko sektoreak			
	Hezkuntza komunitate osoa (ikasleak, irakasleak eta gurasoak)			
	Arduradunak			
	BEM Bortziritako ikastetxeak			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
3.2. Ikastetxeetan plan sektorialak osatu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ikastetxeen hizkuntza proiektuetan euskararen erabilera eta euskararekiko atxikimendua berariaz lantzeko ekintzak txertatu, hezkuntza komunitate osoa kontuan hartuta. ○ Ikasleen artean, gelan eta gelatik kanpo, euskararen erabilera areagotzeko eta euskararekiko atxikimendua lantzeko programazioa prestatu. ○ Ikasleak inplikatu gurasoen erabileran eragiteko (transmisio bertikala, behetik goiti). ○ Irakasleen artean hizkuntza normalizazioaren gaineko gogoeta eta formakuntza landu. ○ Gurasoen artean euskararekiko atxikimendua landu eta erabilera sustatzeko ekintzak prestatu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gurasolagun, parkelagun... ○ Mintzodromoa ○ Hizkuntza ohiturak aldatzeko plana. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Hezkuntza komunitate osoa (ikasleak, irakasleak eta gurasoak)			
	Arduradunak			
	BEM Bortzrietako ikastetxeak			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
3.3. Ikastetxeetan harrera planak prestatu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bortzrietara kanpotik datozen familia berriei bertako kulturaren eta euskararen inguruko informazioa eman. ○ Haur etorri berrientzako euskararanzko ibilbidea planifikatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Hezkuntza komunitate osoa (ikasleak, irakasleak eta gurasoak)			
	Arduradunak			
	BEM Bortzrietako ikastetxeak			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
3.4. Ikastetxeetan kalitatezko hizkuntza eredu landu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Irakasleen artean kalitatezko hizkuntza ereduaren gaineko gogoeta bultzatu. ○ Tokiko estandarraren gaineko erabileraz gogoeta bultzatu (ikastetxean noiz, nola eta zein mailatan erabili tokiko estandarra, etab.) eta oinarrizko gida sortu. ○ Ikasleekin kalitatezko hizkuntza eredu eta tokiko hizkera eta estandarra bultzatzeko plana sortu. ○ Ikasleei bertako ahozko ondarea eta kultur ondarea transmititu. Adineko euskalkidunekin harremana landu (adineko euskalkidunak eskoletara eraman, grabazioak egin, darabilten hizkera aztertu, bildua dagoen ahozko ondarea aztertu...). ○ Hitanoaren erabilera landu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Hezkuntza komunitate osoa (ikasleak, irakasleak eta gurasoak)			
	Arduradunak			
	BEM Bortziritako ikastetxeak Irakasleen Laguntzarako Zentroa			

4. Administrazioa

Helburuak:

- **Hizkuntza politika ausart eta aurrerakoia egitea eta eragitea.**
- **Bortziritako toki entitateak euskararen normalizazioan motore izatea; euskara lan eta zerbitzu hizkuntza izatea.**
- **Herritarren hizkuntza eskubideak bermatzea bere eragin esparruan.**
- **Gainerako administrazioek euskaraz egin dezaten, eta batez ere herritarren hizkuntza eskubideak babesteko eragitea.**

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
4.1. UEMA. <ul style="list-style-type: none"> ○ UEMArekin koordinatu eta elkar lanean ari. <ul style="list-style-type: none"> ○ Udaletako hizkuntza irizpideen jarraipena egin. ○ Eragite lana. Osasun arloa, enplegu bulegoak, etab. Nafarroako lan taldean parte hartu. ○ Deiadarka foroan parte hartu. ○ Herritarren hizkuntza eskubideak bermatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Udal administrazioa			
	Arduradunak			
	UEMA Udalak BEM			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
4.2. Mankomunitateetako erabilera planak/hizkuntza irizpideak adostu eta abian jarri. <ul style="list-style-type: none"> o Eralan egitasmoak proposatutako lan egiteko moduari segida. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea eta Hiri Hondakinen Mankomunitatea			
	Arduradunak			
	Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea eta Hiri Hondakinen Mankomunitatea BEM			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
4.3. Bortziritako udal eta mankomunitateetako euskarazko etengabeko prestakuntzarekin jarraitu. <ul style="list-style-type: none"> o Udal langileentzako ikastaro berezituak antolatu, NAPIrekin elkarlanean. o Inguruko euskara zerbitzuekin elkarlanean aritu trebakuntza eskaintza osatzeko. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Bortziritako udal langileak			
	Arduradunak			
	BEM NAPI			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
<p>4.4. Hizkuntza eskakizunen jarraipena egin eta udal administrazioetan sartzeko euskara probak bideratu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Hizkuntza eskakizunen betetzea ziurtatu, eta udalei aholku eman. <ul style="list-style-type: none"> ○ Txostena egokitu. ○ UEMAko udalerriekin elkarlanean ari; irizpideak bateratu. ○ Euskara probak egiteko eskaerak bideratu; NAPIko akreditazio zerbitzuarekin koordinatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Bortzirietako udal langileak			
	Arduradunak			
	BEM NAPI UEMA			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
<p>4.5. Udalez gaindiko administrazioek euskaraz egin dezaten eragin, eta herritarren hizkuntza eskubideak babestu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Nafarroako Gobernu, estatuko administrazioa, etab. ○ UEMAren eta hizkuntza eskubideen Behatokiarekin, zein gainerako udal euskara zerbitzuekin lankidetzan aritu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Administrazio orokorra, foru erkidegokoa zein estatukoa, osasun, justizia, enplegua, gizarte segurantz, posta zerbitzua, etab.			
	Arduradunak			
	BEM UEMA Nafarroako udal euskara zerbitzuak.			

5. Arlo sozioekonomikoa

Helburuak:

- Euskara laneko hizkuntza izan dadin eragitea.
- Enpresa handietan euskararen presentzia areagotzea.
- Herritarrei euskarazko zerbitzua bermatzea.
- Elkarreentako funtzionamendua euskalduntzea.

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
5.1. Bai euskarari ziurtagiria. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ziurtagiria sustatzeko ekintzak. <ul style="list-style-type: none"> ○ Komunikazioa tokiko hedabideetan. ○ Bestetako iragarkiak. ○ Zozketa. ○ Diru laguntzak ziurtagiridunei. ○ Egitasmoa berraktibatze lanketa, eragileek konpromisoetan aitzinera egiteko, eta euren lidergoa eta erreferentzialtasuna indartzeko. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ziurtagiria dutenen artean gogoeta prozesua edo saioak. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Eragile sozioekonomikoak: enpresak, zerbitzuak, merkataritza, ostalaritza, mota guztietako elkarreak, hezkuntza, kirola, aisia, etab.			
	Arduradunak			
BEM Bai Euskarari Ziurtagirien Elkarre				

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
5.2. Merkataritza eta zerbitzu sektoreen gaineko diagnostikoa egin eta normalizazio plangintza adostu, merkatarien elkarteekin elkarlanean. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ibardinerako lanketa berezitua prestatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Merkataritza, ostalaritza eta zerbitzuak			
	Arduradunak			
	BEM Merkatari elkarteak			
Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
5.3. Udaletan hizkuntz irizpideak eta arauak onartu irekitzera doazen zerbitzu berrientzat. <ul style="list-style-type: none"> ○ Errotulazioa. ○ Idatzizko erabilera. ○ ... 				
	Eragiteko sektoreak			
	Merkataritza, ostalaritza eta zerbitzuak			
	Arduradunak			
	BEM Udalak (UEMA)			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
5.4. Euskara zerbitzuak aholkularitza eta laguntza eskaintzea. <ul style="list-style-type: none"> ○ Hizkuntz irizpide orokorrak prestatu eta eskaini merkatari eta ostalariei. ○ Euskara zerbitzuaren eskaintza prestatu eta zabaldu. <ul style="list-style-type: none"> ○ Itzulpenak eta aholkularitza doan. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Merkataritza, ostalaritza eta zerbitzuak			
	Arduradunak			
	BEM UEMA			
Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
5.5. Kontsumitzaileen hizkuntza eskubideak. Aktibatzen eta jabetzen ekintzak.				
	Eragiteko sektoreak			
	Merkataritza, ostalaritza eta zerbitzuak Kontsumitzaileak			
	Arduradunak			
	BEM UEMA eta Behatokia Kontsumitzaileen elkarteak Euskara batzordeak			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
5.6. Lan arloko eragileen arteko gogoeta eta elkarlana berreskuratu eta berraktibatu. <ul style="list-style-type: none"> ○ Jardunaldi, topaketa edo bilera bereziak antolatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Lan arloa. Enpresak eta sindikatuak.			
	Arduradunak			
	BEM Udalak (UEMA) Sindikatuak Enpresariak			
Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
5.7. Lan arloan eta enpresetan euskararen erabilera areagotu, eragileekin elkarlanean. <ul style="list-style-type: none"> ○ Euskararen erabilera normalizatzeko eta areagotzeko adostasuna lortu eragileen aldetik. ○ Enpresak euskalduntzeko planak osatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Lan arloa. Enpresak eta sindikatuak.			
	Arduradunak			
	BEM Udalak (UEMA) Sindikatuak Enpresariak			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
5.8. Lantegietan langileen arteko erabilera informala sustatu.				
	Eragiteko sektoreak			
	Lan arloa. Enpresak eta sindikatuak.			
	Arduradunak			
	BEM Sindikatuak			

6. Aisia

Helburua:

- Helden aisialdian euskarazko eskaintza areagotzea.
- Haur eta gazteen aisialdia euskaraz izan dadin bermatzea.

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
6.1. Haurrentzako ludotekak, udalekuak, sormen tailerrak... antolatu eta bultzatu.				
	Eragiteko sektoreak			
	Haurrak			
	Arduradunak			
	BEM Aisialdi taldeak			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
6.2. Haurren aisialdian aritzeko begiraleen lan poltsa antolatu eta Bortzrietako elkarte ezberdinei eskaini.				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
6.3. Haurren aisialdian aritzen diren begiraleen formakuntza soziolinguistikoa antolatu.				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra, bereziki gazteak			
	Arduradunak			
	BEM			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
6.4. Euskararen erabilera helburu duten udaleku itxien eskaintzaren berri eman.				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM Teknikarien sarea			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
6.5. Musika eskoletako hizkuntza eredua aztertu eta hizkuntza irizpideak landu, eskaintza akademikoa euskaraz izan dadin (eskoletako ahozko jarduna taldean/banaka, ikasmateriala, irakasleen hizkuntz gaitasuna, administrazio jarduera, ekitaldiak...).				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM Udal ordezkariak Musika Eskolak			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
6.6. Haurrentzako kirol jarduerak antolatzen dituzten eragileen artean hizkuntzaren erabileraz gogoeta sustatu eta hizkuntza irizpideak landu (begiraleen hizkuntza gaitasuna, ahozko erabilera, erabilera idatzia...).				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM Kirol elkarteak / Guraso Elkarteak Kirol enpresak			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
6.7. Helduentzako aisialdiaren eskaintza aztertu, sustatzaileekin elkartu eta hizkuntza irizpideak landu: Udalaren inplikazioa lortu, lokalak erabiltzeko baimenak ematerakoan.				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM Kultur eta kirol taldeak eta elkarteak Udalak			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
6.8. Herrietako elkarteetan hizkuntza irizpideak proposatu eta landu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Egoeraren diagnosia egin. ○ Hizkuntza irizpideak landu eta adostu. ○ Segimendu taldea eratu. ○ Euskarazko baliabideak aztertu eta zabaldu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM Herrietako elkarteak			

7. Gazteak

Helburua:

- **Gazteen artean euskararekiko kontzientzia sortzea eta areagotzea.**
- **Gazteen artean euskararen erabilera indartzea.**
- **Gazteak euskararen alde inplikatzeko eta aktibatzea.**

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
7.1. Gazteen artean irakurzaletasuna bultzatu: <ul style="list-style-type: none"> ○ “Irakurriz gozatu” ekimena: <i>Gaztezulo</i> aldizkariaren banatu DBH4ko ikasleei. ○ Ikasleek aldizkarian parte hartzea bultzatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Gazteak			
	Arduradunak			
	BEM Gaztezulo aldizkaria Toki Ona Institutua			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
7.2. Gazteen artean euskararen erabilera indartzeko, motibazioa lantzeko eta hizkuntz ohiturak aldatzeko dinamika abian paratu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Erreferenteak izan daitezkeen gazteekin harremanean jarri. ○ Formakuntza eta sentsibilizazioa oinarri izanzen dituen dinamika adostu eta abian jarri. ○ Gazteen aisialdi nahiak eta beharrak aztertu. ○ Dinamikaren segimendua planifikatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Gazteak			
	Arduradunak			
	BEM Gazte taldeak			

8. Hizkuntz integrazioa

Helburuak:

- Bortzrietara bizitzera edota lanera etortzen direnen hizkuntz eta kultur integrazioa lortzea.
- Bertako erdaldunekiko harremana lantzea.
- Gaztelaniaz aritu ohi diren herritar euskaldunen hizkuntza ohiturak aldatzea.

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
8.1. Etorri berrientzako harrera protokoloa eta materiala prestatu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Egoera soziolinguistikoaren berri eman. ○ Helduek euskara ikasteko eta umeak euskaraz eskolatzeko eskaintzaren berri eman. ○ Erakundeen, taldeen eta eragile nagusien funtzionamenduaren berri eman. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Etorri berriak			
	Arduradunak			
	BEM Bortzrietako Gizarte Zerbitzuak			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
8.2. Bortzrietako udaletan erroldatzen diren herritar berriei bertako egoera soziolinguistikoaren berri eman: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bortz udalen artean protokoloa adostu. ○ Materiala sortu. ○ Erroldako arduradunak trebatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Bortzrietan erroldatzen diren kanpotarrak			
	Arduradunak			
	BEM Bortzrietako udalak			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
8.3. Bertako erdaldunek euskararekiko dituzten iritziak, sentipenak... jaso.				
	Eragiteko sektoreak			
	Bertako herritar erdaldunak			
	Arduradunak			
	BEM Euskara batzordeak			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
8.4. Hizkuntz ohiturak aldatzeko dinamikak landu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gaztelaniaz aritzeko ohitura duten hainbat herritarrekin (erreferenteak) harremanean jarri. ○ Dinamika zehatza prestatu, proposatu eta adostu. ○ Segimendua antolatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Gaztelaniaz aritzeko ohitura duten herritar euskaldunak			
	Arduradunak			
	BEM Euskara batzordeak			

9. Kulturgintza

Helburuak:

- Euskal kultura bultzatzea eta indartzea.
- Euskarazko kultur eskaintza bermatzea.
- Bertsolaritza sustatzea.
- Euskarazko kultur sormena bultzatzea.

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
9.1. Herrietako kultur ekitaldiak antolatu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Arantza, Igantzi eta Etxalarren kultur egunak antolatu, herriko gainerako kultur eragileekin elkar lanean. ○ Lesakan “Euskaraz bai” eguna antolatu. ○ Beran kafe antzerki zikloa, antzerki emanaldia eta bertso saioa antolatu, Berako Kultur Batzordearekin elkar lanean. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM Euskara batzordeak Kultur eragileak			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
9.2. Bertso Eskolaren jarduna sustatu eta babestu: <ul style="list-style-type: none"> ○ “Bertsolaritza Irakaskuntzan” programa bermatu. ○ Haur eta helduen bertso eskolen jarduna sustatu. ○ Bertso eskolaren jarduerak (txapelketak, saioak, topaketak...) bultzatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM Bortzrietako Bertso Eskola			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
9.3. Kultur talde, elkarte, udal eta gainerako eragileekin hizkuntza irizpideak landu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM Udalak Kultur talde eta eragileak			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
9.4. Etxepare literatur sariketa antolatu eta lan sarituak zabaldu.				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM Nafarroako euskara teknikarien sarea			

10. Komunikabideak eta teknologia berriak

Helburuak:

- Euskarazko komunikazio esparrua babestea, elikatzea, sustatzea eta zabaltzea.
- Teknologia berrietan eta harreman mota berrietan euskararen sarbidea ziurtatzea eta erabilera bultzatzea.

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
10.1. Tokiko euskarazko esparru komunikatiboa babestu, sustatu eta zabaldu. <ul style="list-style-type: none"> ○ Diru laguntza publikoak sektore estrategikoari. ○ Bertako telebista berreskuratzeko bideak landu, telebista ereduaz gogoeta egin... 				
	Eragiteko sektoreak			
	Tokiko komunikabideak			
	Arduradunak			
	BEM Tokiko hedabideak			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
10.2. Bertako komunikabideek darabilten hizkuntzaren kalitatea eta euskararen erabilera landu. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ikastaroak. ○ Estilo liburua. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Tokiko komunikabideak			
	Arduradunak			
	BEM Tokiko hedabideak			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
10.3. Herritarrak sentsibilizatu eta hezi euskarazko hedabideak erabiltzeko/kontsumitzeko. <ul style="list-style-type: none"> ○ Euskarazko hedabideen eskaintzaren (aldizkariak, telebista, teknologia berriak...) berri eman. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ikastaroak, webgunea, bertako komunikabideak... 				
	Eragiteko sektoreak			
	Herritarrak orokorrean			
	Arduradunak			
	BEM			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
10.4. Nafarroako Gobernuari begira eragite lana euskarazko komunikabideak lagun ditzan.				
	Eragiteko sektoreak			
	Nafarroako Gobernua			
	Arduradunak			
	BEM, euskara batzordeak, tokiko hedabideak			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
10.5. Teknologia berrietan eta harreman mota berrietan euskararen sarbidea ziurtatu eta erabilera bultzatu. <ul style="list-style-type: none"> ○ Sare sozialak eta euskara. Herritarrak trebatu. ○ Esparrua ikertu. ○ Blogari, txiolari etab.ekin gogoeta egin. ○ Sare sozialetan euskararen erabilera areagotzeko ekintzak diseinatu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM			

11. Corpusa

Helburuak:

- Euskarazko ahozko ondarea gizarteratzea eta osatzea.
- Tokiko hizkera lantzea eta erabilera bultzatzea.
- Bertako toponimiaren erabilera bultzatzea.
- Hitanoaren erabilera bultzatzea.

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
11.1. Bortziritan bildutako ahozko ondareari buruzko dokumentala prestatu eta zabandu (ikastetxeetan, euskaltegian, herritarrei...).				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
11.2. Bortzrietako hizkeraren ezaugarri nagusiak bildu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bortzrietako hiztegia eta esapideak bildu. ○ Bortzrietako hizkeraren gida osatu. ○ Ikastaroak eta saioak eskaini. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM Ikastetxeak Filologoak			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
11.3. Bortzrietako toponimia xehearen, batez ere oikonimiaren, erabilera bultzatu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Etxeen errotulazioa. ○ Unitate didaktikoa prestatu ikastetxeetan erabiltzeko. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM Ikastetxeak			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
11.4. Hitanoaren erabilera bultzatzeko espazioak sortu, batik bat haur eta gazteen artean: <ul style="list-style-type: none"> ○ Hitanolagun proiektua bideratu. ○ Formakuntza praktikoa eskaini. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM Ikastetxeak Euskaltegia			

12. Egoera soziolinguistikoa

Helburuak:

- Bortziritako egoera soziolinguistikoaren ezagutzan sakontzea.
- Etengabeko ikerketa eta zabalkundea.

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
12.1. Bortziritako egoera soziolinguistikoaren segimendua egin eta horren berri eman. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ezagutza eta erabilerari buruzko datuen irakurketa egin. Zentsuak. ○ Euskararen kaleko erabilera neurtu. ○ Bortziritako ikastereduen bilakaerari segimendua egin. ○ Euskaltegiko matrikulazioen bilakaerari segimendua egin. ○ Berariazko ikerketak egin. ○ Euskalgintzari eta herritarrei egoeraren berri eman. Kontsultei erantzun. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
12.2. Euskaldunen eta erdaldunen zentsua prestatu (udalen hizkuntz irizpideekin lotuta). 				
	Eragiteko sektoreak			
	Udal administrazioa, herritarrak			
	Arduradunak			
	BEM			

13. Parte hartzea eta antolamendua

Helburuak:

- Euskaingintzaren funtzionamendua eta antolamendua berrikustea eta indartzea.
- Herritarren parte hartzea bultzatzea.
- Mankomunitatearen komunikazioa hobetzea.
- Koordinazioa eta elkarlana indartzea.

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
13.1. Mankomunitatearen egitura eta funtzionamendua berrikusi, aztertu eta euskaingintza aktibatzeke bideak eta lan moldeak landu.				
	Eragiteko sektoreak			
	Mankomunitateke batzordeak eta euskaingintza			
	Arduradunak			
	BEM			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
13.2. Euskaigintza indartu, elikatu eta gogoeta sustatu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Arnasguneei buruzko tailerrak antolatu. ○ Gerora egin daitekeen lanketarako taldea sortu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Herritarrak			
	Arduradunak			
	BEM UEMA-Kontseilua			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
13.3. Komunikazioa eta zabalkundea. <ul style="list-style-type: none"> ○ Mankomunitatearen webgunea. <ul style="list-style-type: none"> ○ Webgunea elikatu. ○ Harremanetarako bitartekoa eskaini herritarrei. ○ Egitura eta diseinua berritu. ○ Batzordekideen arteko komunikazioa hobetu. ○ Sare sozialak eta teknologia berriak erabili hedapenerako. ○ Mankomunitatea erakunde bezala ezagutzera eman eta antolatzen dituen jarduera guztietan aurkeztu eta bere irudia zabaldu. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Herritarrak			
	Arduradunak			
	BEM			

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
13.4. Bortziritako era guztietako eragileekin elkarlana bultzatu eta Euskal Herrian hizkuntz normalizazioan ari diren eragileekin koordinatu (euskalduntze-alfabetatzea, euskara elkarteak, euskara teknikariak, UEMA, etab...).				
	Eragiteko sektoreak			

	Arduradunak			
	BEM			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
13.5. Mankomunitatearen kudeaketa administratiboa eta ekonomikoa.				
	Eragiteko sektoreak			

	Arduradunak			
	BEM			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
13.6. Mankomunitateak ematen dituen diru laguntzak kudeatu.				
	Eragiteko sektoreak			
	Euskalgintzako eragileak			
	Arduradunak			
	BEM			

Ekintza	Epea			
	2014	2015	2016	2017
13.7. Mankomunitatearen XV. urteurrena ospatzeko ekitaldiak antolatu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bertako musikariek egindako kantua (udako kantua). ○ Bideoa (lipduba, flash mob...). ○ Ekitaldi nagusia. 				
	Eragiteko sektoreak			
	Orokorra			
	Arduradunak			
	BEM			

3.2.2. Adierazleak

ESPARRUA	EKINTZA	ERAGIN KUANTITATIBOA	ERAGIN KUALITATIBOA
1. Familia bidezko transmisioa	1.1. Umea jaio eta eskolatu bitartean (0-3 urte), familiei etxean euskara gehiago erabiltzeko gomendioak eta baliabideak eskaini.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zentsuko datuak ▪ Kale erabilera ▪ Banatutako material kopurua ▪ Eskatutako oparien kopurua ▪ Saio eta tailerretan parte hartzea 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teknikariaren ebaluazioa¹ ▪ Lan taldearen balorazioa ▪ Gurasoen iritziak
	1.2. Umea eskolatzean, familiak eta eskolak euskararen transmisioan eta erabileran betetzen dituzten funtzioak argitu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zentsuko datuak ▪ Kale erabilera ▪ Banatutako material kopurua ▪ Saio eta tailerretan parte hartzea 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Guraso eta irakasleen iritziak
	1.3. Herrietako eta ikastetxeetako liburutegietan gurasoentzako txokoa sortu, hizkuntzarekin zerikusia duten materialak eta baliabideak eskainiz.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Material kopurua ▪ Erabiltzaile kopurua ▪ Mailegu kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liburuzainaren eta gurasoen iritziak
	1.4. <i>Euskarazko produktuen katalogoaren</i> paperezko edizioa banatu eta edizio digitala ezagutzera eman.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lan taldearen ebaluazioa ▪ Banatutako kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lan taldearen ebaluazioa ▪ Gurasoen iritziak

¹ Hemendik aurrera beti.

ESPARRUA	EKINTZA	E. KUANTITATIBOA	E. KUALITATIBOA
2. Euskalduntze-alfabetatzea	2.1. Euskara ikasteko prozesua doakoa izan dadin bideak urratu eta diru laguntzen politika berraztertu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Matrikulazio datuak ▪ Eskaera kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ikasleen iritzia ▪ Irakasleen iritzia
	2.2. Euskalduntzea eta alfabetatzea sustatu motibazio praktikoetan eta identitarioetan oinarrituta.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zentsuko datuak ▪ Matrikulazio datuak ▪ Bideoen ikustaldi kopurua ▪ Irakurketa saioan parte hartzea 	
	2.3. Euskara ikasteko prozesuak lagundu, prestigiatu eta gizarteratu; prozesu horiek aitortu, zoriondu, saritu... Matrikulazio eta sentsibilizazio kanpainetan batik bat.		
	2.4. Ikaste prozesuetan euskalkidunen presentzia areagotu, eskoletara euskaldun adinekoak eramanez (euskalkia eta haien jakintza, usadioak, etab. transmititu).		
	2.5. Hizkuntza kalitatearen inguruko kezka azalerratu eta herritarrei gaia jorrazteko aukera eman, ohiko ikastaroen moldeetatik harago.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Etxetik plazara irakurle kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Irakurleen iritziak
	2.6. Euskaltegiaren eskaintza berraztertu, berri eta dibertsifikatu (hitanoa, laneko euskara, hobetze ikastaroak, bertako euskalkia, gurasoak, merkatariak...).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Matrikulazio datuak ▪ Ikastaro mota eta kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Irakasleen iritziak
	2.7. Euskalduntze prozesuan daudenei erabilerara jauzia egiteko bide eman.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zentsuko datuak ▪ Kale erabilera ▪ Parte hartzaile kopurua ▪ Talde kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dinamizatzailearen iritzia ▪ Parte hartzaileen iritziak

ESPARRUA	EKINTZA	E. KUANTITATIBOA	E. KUALITATIBOA
3. Hezkuntza	3.1. Ikastetxeetan plan sektorialak bultzatu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Talde kopurua ▪ Parte hartzaile kopurua ▪ Ekintza kopurua 	
	3.2. Ikastetxeetan plan sektorialak osatu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zentsuko datuak ▪ Kale erabilera ▪ Plan kopurua ▪ Talde eta ekintza kopurua 	
	3.3. Ikastetxeetan harrera planak prestatu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Haur etorri berrien kopurua ▪ Harrera plan kopurua ▪ Euskalduntze ibilbidean direnen kopurua 	
	3.4. Ikastetxeetan kalitatezko hizkuntza eredia landu.		
4. Administrazioa	4.1. UEMA.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabilera planen ebaluazioa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabilera planen ebaluazioa ▪ Udal ordezkari eta langileen iritziak
	4.2. Mankomunitateetan erabilera planak/hizk irizpideak adostu eta abian jarri.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabilera planen ebaluazioa ▪ Ikastaro kopurua ▪ Parte hartzaile kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Irakasleen iritziak ▪ Ikasleen iritziak
	4.3. Bortziritako udal eta mankomunitateetako euskarazko etengabeko prestakuntzarekin jarraitu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plantila organikoak ▪ Proba kopurua 	

ESPARRUA	EKINTZA	E. KUANTITATIBOA	E. KUALITATIBOA
	4.4. Hizkuntza eskakizunen jarraipena egin eta udal administrazioetan sartzeko euskara probak bideratu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eragile lanaren lorpenak ▪ Salaketa kopurua 	
	4.5. Udalez gaindiko administrazioek euskaraz egin dezaten eragin, eta herritarren hizkuntza eskubideak babestu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabilera planen ebaluazioa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabilera planen ebaluazioa ▪ Udal ordezkari eta langileen iritziak
5. Arlo sozioekonomikoa	5.1. Bai euskarari ziurtagiria.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ziurtagiridunen kopurua ▪ Konpromisoen betetzea ▪ Diru laguntza eskaerak 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ziurtagiridunen iritziak
	5.2. Merkataritza eta zerbitzu sektoreen gaineko diagnostikoa egin eta normalizazio plangintza adostu, merkatarien elkarrekin elkarlanean.		
	5.3. Udaletan hizkuntz irizpideak eta arauak onartu irekitzera doazen zerbitzu berrientzat.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udalen erabakiak ▪ Establezimendu berrien errotulazioa 	
	5.4. Euskara zerbitzuak aholkularitza eta laguntza.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Itzulpen kopurua ▪ Kontsulta kopurua 	
	5.5. Kontsumitzaileen hizkuntza eskubideak. Aktibatze eta jabetzeko ekintzak.		
	5.6. Lan arloko eragileen arteko gogoeta eta elkarlana berreskuratu eta berraktibatu.		
	5.7. Lan arloan eta enpresetan euskararen erabilera areagotu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabilera plan kopurua 	
	5.8. Lantegietan langileen arteko erabilera informala sustatu.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Langileen iritziak

ESPARRUA	EKINTZA	E. KUANTITATIBOA	E. KUALITATIBOA
6. Aisialdia	6.1. Haurrentzako ludotekak, udalekuak, sormen tailerrak... antolatu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udaleku/tailer kopurua ▪ Parte hartzaile kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kudeatzailearen iritziak ▪ Haur, guraso eta begiraleena
	6.2. Haurren aisialdian aritzeko begiraleen lan poltsa antolatu eta Bortziritako elkarteei eskaini.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Parte hartzaile kopurua ▪ Zerrenda erabiltzeko eskaera kopurua 	
	6.3. Haurren aisialdian aritzen diren begiraleen formakuntza soziolinguistikoa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ikastaro kopurua ▪ Parte hartzaile kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hizlarien iritziak ▪ Parte hartzaileen iritziak
	6.4. Euskararen erabilera helburu duten udaleku itxien eskaintzaren berri.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izen emate kopurua 	
	6.5. Musika eskoletako hizkuntza eredua aztertu eta hizkuntza irizpideak landu, eskaintza akademikoa euskaraz izan dadin.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabilera planen ebaluazioa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabilera planen ebaluazioa
	6.6. Haurrentzako kirol jarduerak antolatzen dituzten eragileen artean hizkuntzaren erabileraz gogoeta sustatu eta hizkuntza irizpideak landu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabilera planen ebaluazioa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabilera planen ebaluazioa
	6.7. Helduentzako aisialdiaren eskaintza aztertu, sustatzaileekin elkartu eta hizkuntza irizpideak landu.		
	6.8. Herrietako elkarteetan hizkuntza irizpideak proposatu eta landu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Irizpideak landu dituzten elkarte kopurua 	

ESPARRUA	EKINTZA	E. KUANTITATIBOA	E. KUALITATIBOA
7. Gazteak	7.1. Gazteen artean irakurzaletasuna bultzatu.		
	7.2. Gazteen artean euskararen erabilera indartzeko, motibazioa lantzeko eta hizkuntz ohiturak aldatzeko dinamika abian paratu.		
8. Hizkuntz integrazioa	8.1. Etorri berrientzako harrera protokoloa eta materiala prestatu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Etorri berrien kopurua ▪ Euskaltegiko matrikulazio datuak 	
	8.2. Bortzrietako udaletan erroldatzen diren herritar berriei bertako egoera.		
	8.3. Bertako erdaldunek euskararekiko dituzten iritziak, sentipenak... jaso.		
	8.4. Hizkuntz ohiturak aldatzeko dinamikak landu.		
9. Kulturgintza	9.1. Herrietako kultur ekitaldiak antolatu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekitaldi kopurua ▪ Parte hartzaile kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Euskara batzordearen ebaluazioa ▪ Kultur batzordearen ebaluazioa
	9.2. Bertso Eskolaren jarduna sustatu eta babestu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programa kopurua ▪ Parte hartzaile kopurua ▪ Ekitaldi kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Irakasleen iritziak ▪ Parte hartzaileen iritziak
	9.3. Kultur talde, elkarte, udal eta gainerako eragileekin hizkuntza irizpideak.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lanketan parte hartu duten eragileen kopurua 	
	9.4. Etxepare literatur sariketa antolatu eta lan sarituak zabaldu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lan taldearen ebaluazioa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lan taldearen ebaluazioa

ESPARRUA	EKINTZA	E. KUANTITATIBOA	E. KUALITATIBOA
10. Komunikabideak eta teknologia berriak	10.1. Tokiko euskarazko esparru komunikatiboa babestu, sustatu eta zabaldu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ttipi-ttaparen irakurle kopurua ▪ Xorroxinen entzule kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hedabideetako arduradunen iritziak
	10.2. Bertako komunikabideek darabilten hizkuntzaren kalitatea eta euskararen erabilera landu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ikastaro kopurua 	
	10.3. Herritarrak sentsibilizatu eta hezi euskarazko hedabideak erabiltzeko/kontsumitzeko.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ttipi-ttaparen irakurle kopurua ▪ Xorroxinen entzule kopurua 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hedabideetako arduradunen iritziak
	10.4. Nafarroako Gobernuari begira eragite lana euskarazko komunikabideak lagun ditzan.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nafarroako Gobernuaren diru laguntza kopurua 	
	10.5. Teknologia berrietan eta harreman mota berrietan euskararen sarbidea ziurtatu eta erabilera bultzatu.		
11. Corpusa	11.1. Bortzirietan bildutako ahozko ondareari buruzko dokumentala.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekitaldi kopurua 	
	11.2. Bortzirietako hizkeraren ezaugarri nagusiak bildu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Saio edo ikastaro kopurua 	
	11.3. Bortzirietako toponimia xehearen, batez ere oikonimiaren, erabilera bultzatu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Errotulatutako etxe kopurua 	
	11.4. Hitanoaren erabilera bultzatzeko espazioak sortu, batik bat haur eta gazteen artean.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Talde edo ikastaro kopurua 	

ESPARRUA	EKINTZA	E. KUANTITATIBOA	E. KUALITATIBOA
12. Egoera soziolinguistikoa	12.1. Bortzirietako egoera soziolinguistikoaren segimendua egin eta horren berri eman.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zentsuak ▪ Kale erabilera ▪ Ikastereduen bilakaera ▪ Matrikulazio datuak ▪ Berariazko ikerketak 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Berariazko ikerketak
	12.2. Euskaldunen eta erdaldunen zentsua prestatu.		
13. Parte hartzea eta antolamendua	13.1. Mankomunitatearen egitura eta funtzionamendua berrikusi, aztertu eta euskalgintza aktibatzeke bideak eta lan moldeak landu.		
	13.2. Euskalgintza indartu, elikatu eta gogoeta sustatu.		
	13.3. Komunikazioa eta zabalkundea.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Webgunean artikulua kopurua. ▪ Bisita kopurua. ▪ Ekitaldi kopurua aurkezpenarekin. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aholkulariaren iritzia.
	13.4. Bortzirietako era guztietako eragileekin elkarlana bultzatu eta Euskal Herrian hizkuntz normalizazioan ari diren eragileekin.		
	13.5. Mankomunitatearen kudeaketa administratiboa eta ekonomikoa.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontuak ▪ Aurrekontuak 	
	13.6. Mankomunitateak ematen dituen diru laguntzak kudeatu.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diru laguntzak 	
	13.7. Mankomunitatearen XV. urteurrena ospatzeko ekitaldiak antolatu.		

3.2.3. Kronograma

ESPARRUA	EKINTZA	2014	2015	2016	2017
1. Familia bidezko transmisioa	1.1. Umea jaio eta eskolatu bitartean (0-3 urte), familiei etxean euskara gehiago erabiltzeko gomendioak eta baliabideak eskaini.				
	1.2. Umea eskolatzean, familiak eta eskolak euskararen transmisioan eta erabileran betetzen dituzten funtzioak argitu.				
	1.3. Herrietako eta ikastetxeetako liburutegietan gurasoentzako txokoa sortu, hizkuntzarekin zerikusia duten materialak eta baliabideak eskainiz.				
	1.4. <i>Euskarazko produktuen katalogoaren</i> paperezko edizioa banatu eta edizio digitala ezagutzera eman.				
2. Euskalduntze-alfabetatzea	2.1. Euskara ikasteko prozesua doakoa izan dadin bideak urratu eta diru laguntzen politika berraztertu.				
	2.2. Euskalduntzea eta alfabetatzea sustatu motibazio praktikoetan eta identitarioetan oinarrituta.				
	2.3. Euskara ikasteko prozesuak lagundu, prestigiatu eta gizarteratu; prozesu horiek aitortu, zoriondu, saritu... Matrikulazio eta sentsibilizazio kanpainen bat bat.				
	2.4. Ikaste prozesuetan euskalkidunen presentzia areagotu, eskoletara euskaldun adinekoak eramanez (euskalkia eta haien jakintza, usadioak, etab. transmititu).				
	2.5. Hizkuntza kalitatearen inguruko kezka azalerratu eta herritarrei gaia jorrazteko aukera eman, ohiko ikastaroen moldeetatik harago.				
	2.6. Euskaltegiaren eskaintza berraztertu, berritu eta dibertsifikatu (hitanoa, laneko euskara, hobetze ikastaroak, bertako euskalkia, gurasoak, merkatariak...).				
	2.7. Euskalduntze prozesuan daudenei erabilerara jauzia egiteko bide eman.				

ESPARRUA	EKINTZA	2014	2015	2016	2017
3. Hezkuntza	3.1. Ikastetxeetan plan sektorialak bultzatu.				
	3.2. Ikastetxeetan plan sektorialak osatu.				
	3.3. Ikastetxeetan harrera planak prestatu.				
	3.4. Ikastetxeetan kalitatezko hizkuntza eredua landu.				
4. Administrazioa	4.1. UEMA.				
	4.2. Mankomunitateetan erabilera planak/hizk irizpideak adostu eta abian jarri.				
	4.3. Bortzirietako udal eta mankomunitateetako euskarazko etengabeko prestakuntzarekin jarraitu.				
	4.4. Hizkuntza eskakizunen jarraipena egin eta udal administrazioetan sartzeko euskara probak bideratu.				
	4.5. Udalez gaindiko administrazioek euskaraz egin dezaten eragin, eta herritarren hizkuntza eskubideak babestu.				
5. Arlo sozioekonomikoa	5.1. Bai euskarari ziurtagiria.				
	5.2. Merkataritza eta zerbitzu sektoreen gaineko diagnostikoa egin eta normalizazio plangintza adostu, merkatarien elkarteekin elkarlanean.				
	5.3. Udaletan hizkuntz irizpideak eta arauak onartu irekitzera doazen zerbitzu berrientzat.				
	5.4. Euskara zerbitzuak aholkularitza eta laguntza.				
	5.5. Kontsumitzaileen hizkuntza eskubideak. Aktibatze eta jabetzeko ekintzak.				
	5.6. Lan arloko eragileen arteko gogoeta eta elkarlana berreskuratu eta berraktibatu.				
	5.7. Lan arloan eta enpresetan euskararen erabilera areagotu.				

ESPARRUA	EKINTZA	2014	2015	2016	2017
6. Aisialdia	6.1. Haurrentzako ludotekak, udalekuak, sormen tailerrak... antolatu eta bultzatu.				
	6.2. Haurren aisialdian aritzeko begiraleen lan poltsa antolatu eta Bortzrietako elkarteei eskaini.				
	6.3. Haurren aisialdian aritzen diren begiraleen formakuntza soziolinguistikoa antolatu.				
	6.4. Euskararen erabilera helburu duten udaleku itxien eskaintzaren berri eman.				
	6.5. Musika eskoletako hizkuntza eredua aztertu eta hizkuntza irizpideak landu, eskaintza akademikoa euskaraz izan dadin.				
	6.6. Haurrentzako kirol jarduerak antolatzen dituzten eragileen artean hizkuntzaren erabileraz gogoeta sustatu eta hizkuntza irizpideak landu.				
	6.7. Helduentzako aisialdiaren eskaintza aztertu, sustatzaileekin elkartu eta hizkuntza irizpideak landu.				
	6.8. Herrietako elkarteetan hizkuntza irizpideak proposatu eta landu.				
7. Gazteak	7.1. Gazteen artean irakurzaletasuna bultzatu.				
	7.2. Gazteen artean euskararen erabilera indartzeko, motibazioa lantzeko eta hizkuntz ohiturak aldatzeko dinamika abian paratu.				
8. Hizkuntz integrazioa	8.1. Etorri berrientzako harrera protokoloa eta materiala prestatu.				
	8.2. Bortzrietako udaletan erroldatzen diren herritar berriei bertako egoera soziolinguistikoaren berri eman.				
	8.3. Bertako erdaldunek euskararekiko dituzten iritziak, sentipenak... jaso.				
	8.4. Hizkuntz ohiturak aldatzeko dinamikak landu.				
9. Kulturgintza	9.1. Herrietako kultur ekitaldiak antolatu.				
	9.2. Bertso Eskolaren jarduna sustatu eta babestu.				
	9.3. Kultur talde, elkarte, udal eta gainerako eragileekin hizkuntza irizpideak landu.				
	9.4. Etxepare literatur sariketa antolatu eta lan sarituak zabaldu.				

ESPARRUA	EKINTZA	2014	2015	2016	2017
10. Komunikabideak eta teknologia berriak	10.1. Tokiko euskarazko esparru komunikatiboa babestu, sustatu eta zabaldu.				
	10.2. Bertako komunikabideek darabilten hizkuntzaren kalitatea eta euskararen erabilera landu.				
	10.3. Herritarrak sentsibilizatu eta hezi euskarazko hedabideak erabiltzeko/kontsumitzeko.				
	10.4. Nafarroako Gobernuari begira eragite lana euskarazko komunikabideak lagun ditzan.				
11. Corpusa	11.1. Bortziritan bildutako ahozko ondareari buruzko dokumentala prestatu eta zabaldu.				
	11.2. Bortziritako hizkeraren ezaugarri nagusiak bildu.				
	11.3. Bortziritako toponimia xehearen, batez ere oikonimiaren, erabilera bultzatu.				
	11.4. Hitanoaren erabilera bultzatzeko espazioak sortu, batik bat haur eta gazteen artean.				
12. Egoera soziolinguistikoa	12.1. Bortziritako egoera soziolinguistikoaren segimendua egin eta horren berri eman.				
	12.2. Euskaldunen eta erdaldunen zentsua prestatu (udalen hizkuntz irizpideekin lotuta).				
13. Parte hartzea eta antolamendua	13.1. Mankomunitatearen egitura eta funtzionamendua berrikusi, aztertu eta euskalgintza aktibatze bideak eta lan moldeak landu.				
	13.2. Euskalgintza indartu, elikatu eta gogoeta sustatu.				
	13.3. Komunikazioa eta zabalkundea.				
	13.4. Bortziritako era guztietako eragileekin elkarlana bultzatu eta Euskal Herrian hizkuntz normalizazioan ari diren eragileekin.				
	13.5. Mankomunitatearen kudeaketa administratiboa eta ekonomikoa.				
	13.6. Mankomunitateak ematen dituen diru laguntzak kudeatu.				
	13.7. Mankomunitatearen XV. urteurrena ospatzeko ekitaldiak antolatu.				

4. 2014. URTEKO PLANA

ESPARRUA	EKINTZA	1. hh	2. hh	3. hh	4. hh
1. Familia bidezko transmisioa	<p>1.1. Umea jaio eta eskolatu bitartean (0-3 urte), familiei etxean euskara gehiago erabiltzeko gomendioak eta baliabideak eskaini:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ume jaioberrien gurasoei zuzendutako kanpainak, euskara erabiltzeko gomendioak eta baliabideak eskaini (<i>Duzun Onena</i>). ○ Eskolatu gabeko haurren gurasoei etxean euskara gehiago erabiltzeko gomendioak eta baliabideak eman (kantu, ipuin edota jolasen inguruko tailerrak, saioak, ikastaroak...). 				
	<p>1.2. Umea eskolatzean, familiak eta eskolak euskararen transmisioan eta erabileran betetzen dituzten funtzioak argitu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Familiei etxean euskara gehiago erabiltzeko gomendioak eskaini (<i>Bakoitzari berea</i>), gurasoen hizkuntza tipologia ezberdinak aintzat hartuta. ○ Ikastetxeetan gaiari buruzko saioak (hitzaldiak, tailerrak, ikastaroak, bilerak...) antolatu, gurasoen eta hizkuntz tipologia ezberdinak aintzat hartuta. 				
	<p>1.3. Herrietako eta ikastetxeetako liburutegietan gurasoentzako txokoa sortu, hizkuntzarekin zerikusia duten materialak eta baliabideak eskainiz.</p>				
	<p>1.4. <i>Euskarazko produktuen katalogoaren</i> paperezko edizioa banatu eta edizio digitala ezagutzera eman:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 3 urte bitarteko umeen familiei posta arruntaren bidez. ○ 3-16 urte bitarteko ikasleen familiei ikastetxeen bidez. 				

ESPARRUA	EKINTZA	1. hh	2. hh	3. hh	4. hh
2. Euskalduntze-alfabetatzea	<p>2.2. Euskalduntzea eta alfabetatzea sustatu motibazio praktikoetan eta identitarioetan oinarrituta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Euskalduntze-alfabetatzeko mezua matrikulazio kanpainatik harago. ○ Nafarroako sarearekin elkarlanean ari. ○ Matrikulazio kanpainak berrikusi. ○ Matrikulazioa sustatzeko komunikazioa, euskaltegietako kanpainetik osagarri, inguruko euskara zerbitzuekin elkarlanean. ○ Alfabetatzea bereziki landu beharra duten adin talde eta sektoreetan. ○ Matrikulazioa sustatzeko ekintzak: irakurketa saioa, ikastaroa, etab. 				
	<p>2.5. Hizkuntza kalitatearen inguruko kezka azalatu eta herritarrei gaia jorratzeko aukera eman, ohiko ikastaroen moldeetatik harago.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Etxetik Plazara</i> (paperean, irratian eta sarean). 				
	<p>2.7. Euskalduntze prozesuan daudenei erabilerara jauzia egiteko bide eman.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Solaslaguna. • Mintzodromoak. 				

ESPARRUA	EKINTZA	1. hh	2. hh	3. hh	4. hh
3. Hezkuntza	<p>3.1 Ikastetxeetan plan sektorialak bultzatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bortzrietako ikastetxeetan hizkuntza proiektuaren inguruko hausnarketa bultzatu. ○ Proiektuak elkarrekin lantzeko segimendu taldea sortu. ○ Bortzrietako ikastetxeen artean euskararen erabilera eta atxikimendua helburu duten ekintzak antolatu (festak, irteerak, ikasleen trukaketa...). 				
	<p>3.2. Ikastetxeetan plan sektorialak osatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ikastetxeen hizkuntza proiektuetan euskararen erabilera eta euskararekiko atxikimendua berariaz lantzeko ekintzak txertatu, hezkuntza komunitate osoa kontuan hartuta. ○ Ikasleen artean, gelan eta gelatik kanpo, euskararen erabilera areagotzeko eta euskararekiko atxikimendua lantzeko programazioa prestatu. ○ Ikasleak inplikatu gurasoen erabileran eragiteko (transmisio bertikala, behetik goiti). ○ Irakasleen artean hizkuntza normalizazioaren gaineko gogoeta eta formakuntza landu. ○ Gurasoen artean euskararekiko atxikimendua landu eta erabilera sustatzeko ekintzak prestatu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gurasolagun, parkelagun... ○ Mintzodromoa ○ Hizkuntza ohiturak aldatzeko plana. 				

ESPARRUA	EKINTZA	1. hh	2. hh	3. hh	4. hh
4. Administrazioa	<p>4.1. UEMArekin koordinatu eta elkar lanean ari.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Udaletako hizkuntza irizpideen jarraipena egin. ○ Eragite lana. Osasun arloa, enplegu bulegoak, etab. Nafarroako lan taldean parte hartu. ○ Deiadarka foroan parte hartu. ○ Herritarren hizkuntza eskubideak bermatu. 				
	<p>4.2. Mankomunitateetan erabilera planak/hizk irizpideak adostu eta abian jarri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Eralan egitasmoak proposatutako lan egiteko moduari segida. 				
	<p>4.4. Hizkuntza eskakizunen jarraipena egin eta udal administrazioetan sartzeko euskara probak bideratu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Hizkuntza eskakizunen betetzea ziurtatu, eta udalei aholku eman. <ul style="list-style-type: none"> ○ Txostena egokitu. ○ UEMAKo udalerriekin elkarlanean ari; irizpideak bateratu. ○ Euskara probak egiteko eskaerak bideratu; NAPIko akreditazio zerbitzuarekin koordinatu. 				
	<p>4.6. Udalez gaindiko administrazioek euskaraz egin dezaten eragin, eta herritarren hizkuntza eskubideak babestu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Nafarroako Gobernu, estatuko administrazioa, etab. ○ UEMArekin eta hizkuntza eskubideen Behatokiarekin, zein gainerako udal euskara zerbitzuekin lankidetzan aritu. 				

ESPARRUA	EKINTZA	1. hh	2. hh	3. hh	4. hh
5. Arlo sozioekonomikoa	5.1. Bai euskarari ziurtagiria. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ziurtagiria sustatzeko ekintzak. <ul style="list-style-type: none"> ○ Komunikazioa tokiko hedabideetan. ○ Bestetako iragarkiak. ○ Zozketa. ○ Diru laguntzak ziurtagiridunei. 				
6. Aisialdia	6.1. Haurrentzako ludotekak, udalekuak, sormen tailerrak... antolatu eta bultzatu.				
	6.2. Haurren aisialdian aritzeko begiraleen lan poltsa antolatu eta Bortzrietako elkarteei eskaini.				
	6.4. Euskararen erabilera helburu duten udaleku itxien eskaintzaren berri eman.				
7. Gazteak	7.1. Gazteen artean irakurzaletasuna bultzatu: <ul style="list-style-type: none"> ○ “Irakurriz gozatu” ekimena: <i>Gaztezulo</i> aldizkariaren banatu DBH4ko ikasleei. ○ Ikasleek aldizkarian parte hartzea bultzatu. 				
	7.2. Gazteen artean euskararen erabilera indartzeko, motibazioa lantzeko eta hizkuntz ohiturak aldatzeko dinamika abian paratu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Erreferenteak izan daitezkeen gazteekin harremanean jarri. ○ Formakuntza eta sentsibilizazioa oinarri izanen dituen dinamika adostu eta abian jarri. ○ Gazteen aisialdi nahiak eta beharrak aztertu. ○ Dinamikaren segimendua planifikatu. 				

ESPARRUA	EKINTZA	1. hh	2. hh	3. hh	4. hh
9. Kulturgintza	9.1. Herrietako kultur ekitaldiak antolatu. <ul style="list-style-type: none"> ○ Arantza, Igantzi eta Etxalarren kultur egunak antolatu, herriko gainerako kultur eragileekin elkar lanean. ○ Lesakan “Euskaraz bai” eguna antolatu. ○ Beran kafe antzerki zikloa, antzerki emanaldia eta bertso saioa antolatu, Berako Kultur Batzordearekin elkar lanean. 				
	9.2. Bertso Eskolaren jarduna sustatu eta babestu. <ul style="list-style-type: none"> ○ “Bertsolaritza Irakaskuntzan” programa bermatu. ○ Haur eta helduen bertso eskolen jarduna sustatu. ○ Bertso eskolaren jarduerak (txapelketak, saioak, topaketak...) bultzatu. 				
	9.4. Etxepare literatur sariketa antolatu eta lan sarituak zabaldu.				

ESPARRUA	EKINTZA	1. hh	2. hh	3. hh	4. hh
10. Komunikabideak eta teknologia berriak	10.1. Tokiko euskarazko esparru komunikatiboa babestu, sustatu eta zabaldu. <ul style="list-style-type: none"> ○ Diru laguntza publikoak sektore estrategikoari. 				

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

ESPARRUA	EKINTZA	1. hh	2. hh	3. hh	4. hh
11. Corpusa	11.1. Bortziritan bildutako ahozko ondareari buruzko dokumentala prestatu eta zabaldu.				
	11.2. Bortziritako hizkeraren ezaugarri nagusiak bildu. <ul style="list-style-type: none"> o Bortziritako hiztegia eta esapideak bildu. 				
	11.3. Bortziritako toponimia xehearen, batez ere oikonimiaren, erabilera bultzatu: <ul style="list-style-type: none"> o Etxeen errotulazioa. o Unitate didaktikoa prestatu ikastetxeetan erabiltzeko. 				

ESPARRUA	EKINTZA	1. hh	2. hh	3. hh	4. hh
12. Egoera soziolinguistikoa	12.1. Bortziritako egoera soziolinguistikoaren segimendua egin eta horren berri eman. <ul style="list-style-type: none"> o Ezagutza eta erabilerari buruzko datuen irakurketa egin. Zentsuak. o Euskararen kaleko erabilera neurtu. o Bortziritako ikastereduen bilakaerari segimendua egin. o Euskaltegiko matrikulazioen bilakaerari segimendua egin. o Berriazko ikerketak egin. o Euskalgintzari eta herritarrei egoeraren berri eman. Kontsultei erantzun. 				

ESPARRUA	EKINTZA	1. hh	2. hh	3. hh	4. hh
13. Parte hartzea eta antolamendua	13.1. Mankomunitatearen egitura eta funtzionamendua berrikusi, aztertu eta euskaigintza aktibatzeneko bideak eta lan moldeak landu.				
	13.2. Euskaigintza indartu, elikatu eta gogoeta sustatu. <ul style="list-style-type: none"> o Arnasguneei buruzko tailerrak antolatu. o Gerora egin daitekeen lanketarako taldea sortu. 				
	13.3. Komunikazioa eta zabalkundea. <ul style="list-style-type: none"> o Mankomunitatearen webgunea. <ul style="list-style-type: none"> o Webgunea elikatu. o Harremanetarako bitartekoa eskaini herritarrei. o Sare sozialak eta teknologia berriak erabili hedapenerako. o Mankomunitatea erakunde bezala ezagutzera eman eta antolatzen dituen jarduera guztietan aurkeztu eta bere irudia zabaldu. 				
	13.4. Bortziritako era guztietako eragileekin elkarlana bultzatu eta Euskal Herrian hizkuntz normalizazioan ari diren eragileekin.				
	13.5. Mankomunitatearen kudeaketa administratiboa eta ekonomikoa.				
	13.6. Mankomunitateak ematen dituen diru laguntzak kudeatu.				

5. ERANSKINAK

5.1. PROZESUAN PARTE HARTU DUTENEN ZERRENDA

Prozesu honetan adin, herri, genero, sentsibiltate eta arlo ezberdinetako 104 lagunek parte hartu dute. Herritarrek bi modu izan dituzte parte hartzeko. Batetik, banakako elkarrizketak egin dira, aipatutako irizpideen arabera hautatuak. Elkarrizketak otsailean egin dira, eta mankomunitateko euskara teknikariok eta Elhuyar Aholkularitzako teknikariak egin ditugu. Hauek izan dira elkarrizketatuak:

Elkarrizketatuak:

- Joxemanuel Irigoien (Etxalar)
- Zaine Rekondo (Lesaka)
- José Luis Etxegarai (Lesaka)
- Oskar Goñi (Bera)
- Jon Abril (Bera)
- Juanita Larralde (Arantza)
- Bittori Telletxea (Bera)

Bertzetik, lan saioetako parte hartzaileen zerrendak herrietako euskara batzordeetan osatu dira, eta batzordekideak izan dira partaideekin lehen harremana egin dutenak. Lan saioetako partaideak honakoak izan dira:

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

	Arantza	Bera	Etxalar	Igantzi	Lesaka
TRANSMISIOA Patri Arburua	Aitor Elexpuru Mentxu Peña Ixabel Danboriena Sonia Iturria Idoia Etxeberria Amaia Telletxea Gabi Goia	Txaro Zubieta Edorta Etxeberria Rosa Eugi Beñardo Goietxe Patxi Iñigo Junkal Iparragirre Monika Agirre	Junkal Altzuguren Amaia Agirre Jone Bizente	Joxean Ortega Olaia Matxikote	Itxaso Etxabide Ane Elozegi M ^a Luisa Etxeberria Lupe Mujika Larraitz Gonzalez Maria Elizalde Arrate Egia Jon Larretxea Maite Telletxea
GAZTEAK Garaxi Taberna	Leire Mitxelena Ander Almandotz Itziar Mitxelena Aintzane Pikabea Aitziber Lizardi Maider Almandotz	Julen Iratzoki Beñat Iturria Ainhoa Larretxea Garaxi Taberna	Leire Olagarai	Ane Sirera Sonia Taberna Leire Taberna Eneko Esparza	Ainara Etxabide Jon Salaberria Josu Sanjurjo Oier Iantzi Alaia Altzugarai Markel Maia
ARLO SOZIOEKONOMIKOA Urko Ikardo	Ana Larretxea	Manuel Agirre Oskar Goñi Patxi Castillo Arantxa Arregi Arantxa Agirre Asier Gogortza Bittori Telletxea		Idoia Urtxegi Esti Urrea Izaskun Goñi Jone Urtxegi	Koldo Saenz Julen Mitxeltorena Patxi Saenz Javier Igoa
HERRIGINTZA Helene Armentia	J. Miguel Almandotz Josetxo Urreta	Marisol Taberna Jon Abril Ander Udaeta Raul Iglesias	Garbiñe Maia Arantxa Danboriena Joxe Manuel Irigoien Miguel Mari Irigoien	Lurdes Ibarluzea Jaione Sein Isma Iturbide Imanol Retegi	Txoltzan Eduardo Conde Edurne Rekondo Kontxi Erro

EUSKARAREN PLAN ESTRATEGIKOA 2014-2017

		Antton Erkizia Julen Zelaieta Nekane Pérez	Jasone Mitxelorena	Pilar Chueca	Amaia Eneterreaga Amagoia Susperregi Karlos Santiago Izaro Mitxelena Ekaitz Landa
--	--	--	--------------------	--------------	---